Ч. 162 (14.705). Львів, вівторок 27. липня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Легіон. Праґа „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Арештування членів уряду УССР.

Як подає „Тан", у Харкові арештували наркома скарбу УССР Рекіса, його заступника Косіора та кількох інших високих урядовців українського нар. комісаріяту скарбу під замітом троцькізму. Совітська преса пригадує, що Косіор був приятелем розстріляного Пятакова. (ПАТ).

УКРАЇНСЬКЕ ЗБІЖЖЯ ГОРИТЬ.

„Ізвестія" з 15. ц. м. пишуть: „Кілька днів тому зі Симферополя прийшла вістка про пожежі по колгоспах та радгоспах Криму. Опісля вибухло понад 10 пожеж і в Красно-перекопськім районі. Майже одночасно наспіли подібні відомости і з інших районів та областей. 3. липня вигоріло 11 гектарів в Армавірському районі Озівсько-Чорноморського краю. Дня 7. ц. м. вибухли великі пожежі на ланах приазовського зернорадгоспу „Маяк революції" Мечетинського району. Трохи пізніше вибухли пожежі в Орджонікідзівськім краю. В колгоспі „Осоавіяхім" вигоріло 50 гектарів пшениці. Великі пожежі вибухли також в районі „Красний Терек". Ворожі руки простягаються з запаленим сірником до нового врожаю та до машин. В колгоспах нема чуйности проти ворогів. На моторах комбайнів нема іскрогасильників, нема ані протипожежних приладів, ані бочівок з водою, ані мокрого піску. Протиогнева сторожа цілком занедбана, боротьба в обороні збіжжа занедбана. (Офінор.).

ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКИЙ І ПРОТИМОСКОВСЬКИЙ ДУХ У ВИСОКИХ ШКОЛАХ СХІДНОЇ УКРАЇНИ.

З нагоди державних іспитів при кінці шкільного року совітська преса звертає увагу ГПУ на протидержавний рух у високих школах на чужонаціональних землях. Ростовський „Молот" пише про краєві високі школи між іншим таке: „Відомо, що окремі високі наукові заведення заражені шкідництвом троцькістівсько-бухарінських бандитів. Часом їм щастило протягти контрреволюційну контрабанду до соціяльних та інших наук. При державних іспитах треба вирівнати ті викривлення, які допущено при приготуванні кадрів. Це відноситься передусім до новочеркаського промислового інституту, ростовського та краснодарського педагогічного інституту та до ростовського державного університету. В ростовському учительському інституті допущено до іспитів — всупереч наказам — учнів, які дістали злу оцінку своєї роботи з московської мови. Деканат просто натиснув на професора Матіщука примушуючи його лагідніше оцінити знання мови. Ці факти свідчать про антидержавні тенденції деяких керманичів високих шкіл..."

Англійці хотять арештувати великого муфтія Палестини.

„Дейлі Геральд" подає з Палестини, що минулого тижня

поліція дістала наказ арештувати великого муфтія Палестини,

відомого провідника арабських націоналістів і завзятого противника поділу Палестини.

Великий муфті сховався до мечету Омара. Поліція має право туди ввійти, але не робить цього, щоби не дратувати арабів.

Мечет обсаджений прибічною сторожею муфтія, яка готова боротися за нього до останньої каплини крови.

Великий муфті пробував перебраний вимкнутися з мечету і втічи, тому поліція уважно ревідує всіх, що входять до мечету і що з нього виходять.

У Північному Китаю знову війна.

Як подає Домеї, у Північному Китаю знову дійшло до боїв у висліді щораз то більшого напруження між 29. китайською армією і скріпленим японським гарнізоном. Обі армії звели бій в околиці Лянфан (на залізничому шляху Пекін-Тієнтсін) минулої ночі. До бою дійшло у хвилині, коли китайці намагались не дозволити японцям висісти з поїзду і заняти двірець у Лянфан.

Нині (понеділок) рано, від 5. до 7. год. японські літаки бомбардували двірець у Лянфан та недалекі японські бараки. Опісля японські відділи обсадили двірець. В 11. год. у Пекіні знову чути було канонаду.

Японські резерви поспішають на поле бою.

Японське командування вислало бомбові літаки проти 37. китайської дивізії, яка не хоче евакувати Пекіну.

СУНЧЕЮАН ЗВЕРНУВСЯ ПРОТИ ЯПОНІЇ.

Як подають з Нанкіну, ген. Сунчеюан, **командант 29. китайської армії і голова політичної ради автономних провінцій Гопей і Чагар, повідомив нині (понеділок) телеграфічно нанкінський уряд, що він наказав своїй армії ставити опір японським військам.**

Як відомо, недавно ген. Сунчеюан заключив з японським командуванням договір, признаючи японські впливи над Північним Китаєм.

Націоналізація німецької металюрґії.

Ген. Ґерінґ як виконавець 4-літнього господарського пляну оголосив розпорядок, на основі якого ввесь металюрґічний промисл і копальні заліза й металів працюватиме відтепер виключно під контролею уряду. Для влекшення плянової праці поодинокі товариства обєднають ся в одно, причому уряд буде мати в ньому удія або посередньо, або через одно з істнуючих уже товариств. Представник уряду в тому товаристві матиме рішальний голос.

Німецька преса підкреслює, що ця радикальна реформа відповідає націоналістичному духові та німецьким інтересам.

ВІЙСЬКОВА ПІДГОТОВА РИБАЦЬКОЇ ФЛЬОТИЛІ.

Всі рибацькі кораблі у пристанях східної Прусії перемалювали на кошт німецького уряду на сіро. Залоги тих кораблів піддані під військові закони, відбувають військові вправи по вказівкам морського командування. Моряки дістають від держави платню за вправи і поживу.

Грубий фальсифікат, як засіб протиукраїнської нагінки.

Львів, 26. липня 1937.

Творець нової конституції та виборчої ординації, найближчий співробітник маршала Пілсудського в справах внутрішньої політики, б. премієр Славек, зясовуючи послам і сенаторам колишнього ББ основи нової виборчої ординації, спеціяльний уступ у своїй промові присвятив напрямним виборчої політики в Галичині, себто, по його термінольоґії, на території з мішаним, польсько-українським населенням. Вказуючи на те, що двомандатові округи повинні забезпечити парляментарне представництво обом народам, п. Славек підкреслив, що ціла низка постанов виборчої ординації має довести до спільної польсько-української листи кандидатів на послів та спільного голосування на двох перших кандидатів. Ця виборча ідилля мала перетворитись у тривку та постійну, мала причинитись до витворення співжиття обох народів на цих теренах. І п. Славек сильними словами накреслив цей ідеал взаємного порозуміння та згоди, до якого реалізації першим кроком мало бути виборче порозуміння між поляками та українцями.

Як відомо, виборчі пляни п. Славека зреалізували, хоч і механічно: відбулось спільне голосування на польського та українського кандидата, при чому українська сторона далеко льояльніше виконала свої виборчі зобовязання, ніж польська, в наслідок чого в усіх округах польський кандидат дістав більше голосів від українського.

Так було і в Підгаєччині, де першим кандидатом був п. Жиборський. Згідно з офіціяльною статистикою він дістав 100.998 голосів, коли український кандидат в українській окрузі дістав лише 92.751 голосів. Але про цей факт як і про ідеольоґію виборчої ординації п. Жиборський ґрунтовно забув. І вилізло шило з мішка. П. посол Жиборський втяв такої штуки, про яку не снилось навіть найбільшому українофобові з ендеції. Недільне число „Діла" надрукувало „знамениту" інтерпеляцію п. посла Жиборського, яку він зголосив на засіданні сойму 23. ц. м. Як відомо, посол Жиборський наводить у ній кілька вибриків невідомих людей, злобно їх ґенералізує та вину за ці вибрики невідомих одиниць (не знаємо про куліси тої справи) і явно і славно перекидає на все українське громадянство, зокрема на всі українські політичні партії. І як ultima ratio посол Жиборський приводить у своїй „славетній" інтерпеляції явний фальсифікат, що його хтось зробив для чисто провокаційних цілей. Не знати, чому більше дивуватись: протиукраїнському підходові чи безприкладній політичній наївности і незнанню відносин автора інтерпеляції. Невжеж люди такого покрою, як посол Жибо-

ський мали реалізувати ті високі завдання, які ставив перед собою ідеольоґ нової конституції і виборчої ординації п. Славек? Невжеж не соромно польському громадянству на наших землях, що його репрезентант користав з українських голосів на те, щоб бити українців фальшивими документами, яких навіть не старався провірити?! Якуж політичну науку дістали тепер українські виборці посла Жиборського?

Можнаб не спинятись на інтерпеляції посла Жиборського; одначе Жиборський всеж тільки одиниця, дарма, що одиниця з поважними впливами, як муж довіря державної адміністрації та польського громадянства на наших землях, бо інакше не був би став послом. Але чудернацький виступ посла Жиборського вмить підхопили оба органи польської опінії у Галичині — „Дзеннік Польскі" та „Век Нови". З них перший претендує на ролю як не півофіціозного, то бодай репрезентативного польського органу на наших землях. А „Век Нови" хоче мати марку ліберально-поступового і демократичного пресового органу. І оба не тільки безкритично, але з якою насолодою передрукували у себе на чільних місцях дивовижну інтерпеляцію посла Жиборського. Не можна собі уявити, щоб в обох редакціях не знайшлось людини, якаб відразу не спостерегла, що відозва, на яку покликується посол Жиборський у своїй інтерпеляції, це — явний фальсифікат. Хоч ми невисокої думки про освідомленість обох польських органів у політичному житті та політичних українських відносинах, однак так далекої іґноранції ми їм не приписуємо. Тут ділало не незнання, а яскрава зла воля. І та зла воля польської преси є характеристичною познакою всього періоду, відомого під назвою „нормалізації". У цьому періоді „крещендо" йшла протиукраїнська наґінка в обох названих львівських польських органах на наших землях: від становища „Веку Нового" до заяви п. Целевича в справі армії, аж до цього останнього подвигу. Особливо неґативну позицію супроти українців та їх нової політичної тактики відразу заняв був „Дзеннік Польскі", що навіть з тим не крився: на санац. колір помальована енд. редакція того часопису ані на крок не відступила від своєї старо-ендецької програми в українській справі та послідовно торпедувала порозуміння власного уряду з теперішнім українським політ-проводом.

Ця політика вдалася їй: польське громадянство змобілізувалося на протиукраїнській шовіністичній платформі. У тому саме шовінізмі треба шукати пояснення, чому польська преса не погордила навіть явним фальсифікатом для своїх плянів. На становище польської преси у Галичині до інтерпеляції посла Жиборського вплинула і та специфічна атмосфера, в якій обидва органи втримували себе у звязку з атентатом на полк. Коца. Оба названі польські часописи явно пішли в сліди редактора виленського „Слова" Мацкевича, що хотів недавній атентат суґерувати українцям. Оскільки п. Мацкевич зробив це у формі натяку, як публіцистичний здогад, то обі місцеві польські газети намагаються обурення польського громадянства скермувати в бік українців та українців зробити „громозводом" подразнених настроїв! Не боротьба з ендецією, як автором і творцем атмосфери ненависти і зроджених з неї злочинів, лише боротьба з українцями!!

Отже маємо до діла з грубою, незугарною та злобною диверсією, з якою може хіба рівнятись тільки черговий вибрик ославленого „ІКЦ". Якраз позавчора цей „добре поінформований" орган друкує — як великанську „сензацію" — якісь старі інформації про побут команданта ОУН на Литві, покликуючись при цьому обережно на анонімову українську американську пресу. Тенденція аж надто яскрава: памятайте земляки, читають між рядками читачі „ІКЦ", що внутрішньо-польські порахунки, які йдуть навіть бомбами, це маленька справа супроти того великого ворога, яким є — українці. Бо так само, як сфальшовану відозву п. Жаборський приписав усьому українському зорганізованому громадянству, так само й усі акти ОУН, кожний крок кожного його члена, „ІКЦ" приписує всім українцям!

Такими крутими стежками йде „нормалізація". Парляментарний терен і найпопулярніші органи преси служать польській стороні для протиукраїнської пропаґанди, немов це найважніша справа польської держави і польського народу.

ЧОМУ ЛЬОНДОН, А НЕ ЖЕНЕВА?

ЩЕ З ПРИВОДУ ОСТАННЬОГО КОНҐРЕСУ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

Женева, дня 20. липня 1937.

Рішення керманичів Конґресу зорганізованих національних меншин відбути його цьогорічну (13-ту) сесію в Льондоні було безумовно слушне і дало добрі висліди. Світова опінія і преса звернули на нього більше уваги, ніж звичайно. Зокрема у великому щоденнику „Журналь де Женев" появилась стаття п. н. „Меншини і національности" та у „Фелькішер Беобахтер" стаття, присвячена головно справам німецької меншини в Чехословаччині. Та обставина, що Конґрес, поминувши цього року Женеву, займався докладніше ролею Ліґи Націй в справах національних меншин, не є політичною суперечністю. Л. Н. грає в останніх роках в цих справах не практичну, а засадничу ролю. Справи національних меншин статут Ліґи Націй трактує у загальній площині великої европейської політики. Мирові договори створили лише міжнародньо-правну основу розвязки меншинової проблеми: чи її дійсно розвяжуть на тій основі, питання інше, але поминути її Конґрес не може вже з тої причини, що іншої покищо не має. Рішення Конґресу виключити з обсягу своїх нарад конкретну ситуацію окремих меншинних груп у ріжних державах прийшло — очевидно — з огляду на внутрішню зміну в самій Л. Н., себто з огляду на присутність московського уряду в Ліві. Національні меншини втратили через те змогу жадати від Л. Н. занятися тою чи іншою меншиневою справою в межах тої чи іншої держави, бо до тої справи моглаб кожного разу втручатися і Московщина, дарма, що московський уряд не дає найменшої конкретної можливости культурному заходові занятися господарськими, суспільними та культурними справами поневолених націй СССР. Разом з тим виявила так мовити морально-психольоґічна неможливість ставити конкретно ту чи іншу меншиневу справу в Женеві.

Як можна справді підносити в Женеві кривди тої чи іншої меншини в якійсь европейській державі, коли в межах московської вязниці народів, що належить до Л. Н., гинуть від голоду і національно-політичних переслідувань міліони чужонаціонального населення, що його Л. Н. має не лише право, а й обовязок боронити. Не можна забувати того, що Совіти ввійшли до Ліґи Націй рік по тім, як Конґрес національних меншин підтримав енерґійно протест української делеґації проти голодової катастрофи на Україні 1932—33. рр. на своїй сесії в Берні. Цей протест зазначено завдяки благородній підтримці президента Мовінкля і на самій Раді Ліґи Націй.

Але такий розвиток подій не зменшив для українців значіння Конґресу національних меншин ані Ліґи Націй, якщо — очевидно — трактувати ті установи не як терен для практичної полагоди своїх справ, лише терен дискусії над актуальними проблемами та терен інформування міжнародньої опінії. Не можна забувати того, що переважна частина 40 міліонів меншинового населення Европи: українці, білорусини, німці, поляки, жиди і т. ін. мають або свою переважну національну більшість, або лише незначну частину своєї нації в межах СССР. Не можна забувати також того, що господарський, політичний і соціяльний натиск московського імперіялізму на Европу не тільки виключає можливість належної розвязки меншинового питання на сході Европи, а й загострює відносини між державною більшістю та національними меншинами, як ми це бачимо у Польщі, Румунії, Чехословаччині та передовсім в Еспанії. Коли меншинева проблема є питанням війни чи миру для Европи, то вона є ним передусім наслідком московської інтервенції у відносинах між окремими державами та меншинами в їх межах і на інтернаціональнім терені. Чим ця проблема буде, чинником миру чи війни, залежить на превеликий жаль не від національних меншин, а від великих, передусім західних держав.

Коли розвиток політичних відносин в Европі витворив міцний звязок між головними націнальними меншинами, то з другого боку щораз сильнішим стає ідеольоґічний звязок між тими недержавними націями та державами, що станули рішуче і без застережень на ґрунт національної ідеї, не маючи в своїх межах майже ніяких чужонаціональних домішок. А ставлячи меншиневу справу на інтернаціональний ґрунт, національні меншини скріплюють і поширюють таким чином базу співробітництва між великими державами Европи. XIII. Конґрес меншин не відступає Женеви для діяльности московських аґентів, навпаки він продовжуватиме тут свою діяльність, скріплену солідарністю великих держав в меншостевій справі. Льондон набув в станнім часі деякий досвід в боротьбі проти московської інтервенції в катальонських та баскійських справах, а Конґрес дав йому нагоду поінформуватися про московську інтервенцію і в справах інших національних меншин.

М. Данько.

Моя подорож довкола землі в одному дні

або що я бачив на париській світовій виставі.

I.

ГОТОВЛЮСЯ ДО ПОДОРЖІ.

Я знову прочитав безсмертній твір Жіля Верне „Довкола світа у вісімдесяти днях". Під враженням тієї книжки я замкнув щільно ґаз (те, що один з героїв Верного забув зробити). поручив мого маленького котика опіці сторожихи дому (усі мої приятельки і приятелі тепер на феріях), зробив парубоцькі порядки (себто позамітав всі порохи зперед меблів), сховав ключ у кишеню, і так я вибрався у подорож довкола світу в одному дні.

Найславніші летуни наших часів зробили таку, якщо не помиляюся, в чотирьох днях. А я в одному дні, бо мені помогли в тому завданні мої приятелі-французи, які збудували у Парижі, на просторі сто гектарів, цілий світ у мініятурі, між площею Згоди (Конкорд) і ґренельським мостом, між палатою Трокадеро і военною школою Марсових піль.

II.

ПІД ВЕЖЕЮ У ДВОЄ ВИЩОЮ НІЖ МОН-БЛЯНК.

Кореспондент „Діла" мусить, хочби з свого журналістичного обовязку, розпочинати свою мандрівку зпід палати Преси. Це очевидна річ. Маленьке електричне авто нас туди завозить і ми входимо в залізно-скляну палату Преси, складаємо поклін Гутенберґові і Теофрастові Ренодо, подвижникові французької преси, оглядаємо преґарні вітражі, що подають зміст ґазет: новинки, політику, спорт, музику, мистецтво, товариське життя, дитячу сторінку і т. д. та наше око паде на величавий, силою своїх слів напис: **наклад французьких щоденників є поверх 10 міліонів примірників денно, а якщо зі зложених французьких щоденників збудували б ми вежу, то вона два рази побила б найвищу гору Европи — Монблянк.**

І ми линемо думкою в наш рідний край і думаємо, яку-то гору ми збудували б з накладу наших щоденників? Може бодай нашу славну Говерлю, де український вітер говір веде? А згадали ми Говерлю зовсім не припадково, бо ресторан, на першому поверсі вежі Айфля, під якою є збудована палата преси на світовій виставі, зветься „Карпати".

Але мої думки перебиває колійка, а її керманич кличе до мене: „сідайте пане, їдемо в країну кроликів!"

III
В ЦАРСТВІ КАРЛИКІВ
СТРІЧАЮ ДВОХ УКРАЇНСЬКИХ ҐУЛІВЕРІВ.

Колійка скоренько їде і по якомусь часі я зупинився в царстві карликів. Маленькі, манюсенькі домики, в яких живе 50 карликів і карличок. Найстарший з них має 76 років, а наймолодшиа красуня-карличка 17 років. Ходжу серед цього чарівного міста ліліпутів я — великан, аж нагло бачу, як біля готелю-мініятурки стоять два здоровенні парубки та пробують націлитись туди вийти крізь мацюненькі двері, на яких виписаний напис: „ціна готелю пять франків, зимна і тепла вода, електричне світло і центральне огрівання".

Падаємо собі в обійми, бо ці два шляхтичі-„великани", мої добрі приятелі: Олько К. зі Львова і Ромко Д. з Парижа. Опісля вже всі ми три наче тратимо память. Пригадую собі тільки, що ми всіли до якоїсь гірської залізнички. У Відні, у Пратері, зветься вона „Ручбан", а на паризькій виставі, це щось таке страшне, що навіть кричати нема часу. Це безнастанні скоки вділ. Я замкнув очі і втратив віддих.

Як я дещо прочуняв, то я побачив, що ми всі три якимсь чином опинилися в „Палаті Вин", де джерельна вода заступлена благородним вином, яке трискає наче славна „9-ка" Черча, себто ліпше, ніж карльсбадський „Шпрудель".

Тямлю тільки, що на стіні тієї винної палати я вичитав напис: „боги люблять молоді жінки і старе вино".

IV.
В ЄГИПТІ.

„Єгипет був більше, як шість тисяч літ перед нашою добою, — прабатьківщиною мистецтва і техніки, які величає вистава 1937. р."

(напис на скляних дверях павільону).

Хід віків будить до життя і нищить наче буревій народи, раси і цивілізації. Єгипет, гордий на своє минуле і самопевний свого майбутнього (ми є нині свідками політичного й економічного відродження старих народів, а в тому числі і Єгипту) дозволив нам любуватися в своїх національних домах, „збудованих" на світовій виставі, своєю давньою цивілізацією. Який небувалий люксус мусів бути в країні Нілю 3.000 років перед Христом: що за розкішне алябастрове кріселко (3.300 пер. Х.), які величаві вази, фрески, лямпи і дивани з того часу!

Відтворення давніх, нині вже мертвих міст, та одночасно розбудова нових городів модерного Єгипету пересуваються перед нашими очима наче в калейдоскопі. З давнього Єгипету походить вся модерна техніка і мистецтво а ми, кидаючи ці блідо-рожеві павільони, положені серед квітів, ваз і водограїв Марсових Піль, є переняті тією правдою, що мерці кермують світом: адже наше модерне життя XX. віку ніяк не всилі застидати, чи пак здивувати старинний Єгипет!

V
У КРАЇНІ ІЗРАЇЛЯ.

Ми далі тримаємося у нашій подорожі довкола світу англійської воєнно-морської дороги до Індій і причалюємо до жидівського царства, до Палестини.

„Із неужитків, багон і скель жидівські еміґранти зробили плодовиту землю" — це виставове гасло павільону землі Ізраїля. Зручні діяграми, гарні панорами Тель Авіву, експонати виробів віднисканої батьківщини жидів та передовсім успіхи на полі хліборобства, бо як сказав Герцель: „Якщо плуг буде в руці жидівського хлібороба, тоді і буде розвязане жидівське питання".

Тільки, що Палестина стає вже нині тісна для численних жидівських виселенців, що прибувають туди, кінчаючи тисячлітню мандрівку свого народу довкола землі.

VI.
ІРАК.

Архітектура цього павільону воскресила одно з семи чудес старинного світу: нависні городи у Вавилоні. Два ставники-льви боронять входу до того царства, в якім находимо панораму Вавилону і продукти краю: збіжжя, дактилі, мед, тютюн, мосульські вина, астрахан та підземний скарб — нафту.

VII
В ЯПОНСЬКОМУ ДОМІ.

Робимо велитенський географічний скок: ми всі три: мої два товариші-земляки і я (наша подорож відбувається без більших пригод, тільки морока з кумпаном К., який скрізь зупиняється, щоб фільмувати виставу, і обіцює, що висвітлить її у Львові в Товаристві письменників і журналістів), входимо завішеним в повітрі мостом у скляну палатку Японії, що представляє її традиційну архітектуру т. зв. „чайний дім" з великою терасою. Нам назустріч виходить ніжна, гарна, у золотому цвітистому кімоні, молоденька японка. Вона витає нас своїм чарівним усміхом та стає нашим провідником.

Пані Мішіко (таке її імя) веде нас до японських хризантем та маленьких карликуватих дерев (Бонсаї), які в японських домах заступають наші сальонові пальми. Ці маленькі вазонкові дерева мають вже 50 років життя. Ми всі три вписуємося в пропамятну книгу японського дому, якого експонати є синтезою евро-азійської цивілізації, а я вдаю, що не бачу, як наш співтовариш прогулки Ромко Д. вкладає якусь коротку записку в ручку нашої провідниці гарної пані Мішіко.

VIII.
В СІЯМІ.

Ріжнобарвна сіямська палатка закінчена пірамідою, є збудована в стилі сіямських храмів та є відтворенням (в сильному зменшенні) королівської резиденції Бан-Пан-Ін. Ми дивимося на тамошнє мистецтво, оглядаємо велику збірку ставників Будди з ріжних епох, дорогоцінні камені і слоневу кість. А европейського глядача цікавить напис, що є життєвою фільософією Сіяму: „переможець прокидає довкола себе жадобу пімсти, переможеному є зле на світі, але справдішнє щастя осягає тільки той, хто переміг самого себе". Сторожі павільону — усі сіямці — мають дуже шляхотні обличчя ніжножовтої краски. Вони дійсно подобають на тих, які вміють мститися, але й уміють перемагати самих себе...

Юрій Стулинський.

(Далі буде).

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Перемога національних військ.

Як подає національне командування, на відтинку Альбаррасін (арагонський фронт) національні війська заняли 6 важних становищ і даль ще йдуть вперед. Від початку офензиви на тому відтинку

червоні втратили понад 30.000 убитих і ранених, 42 совітські повзи, 40 скорострілів і 15 літаків.

Від початку офензиви на відтинку Брунете — себто за 19 днів — зістрілено 106 літаків.

Авас повідомляє, що битва під Брунете триває; без сумніву червоні вже покинули цю місцевість минулої ночі під натиском національних військ. Вчора червона артилерія завзято обстрілювала становища, що їх заняли національні війська.

МОСКОВСЬКИЙ УРЯД ПРОТИ АНГЛІЙСЬКОГО ПЛЯНУ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ.

Становище московського уряду супроти останнього пляну неінтервенції, що його предложив англійський уряд льондонському комітетові неінтервенції мотивують „Ізвестія" з 17. ц. м. ось як: „Англійський уряд перебрав на себе незвичайно невдячне завдання. Його пропозиції є спробою поєднати те, що до поєднання не надається. Франко буде напевно вдоволений пропозицією англійського уряду щодо невтральних обсерваторів, бо вони будуть італійськими і німецькими шпигунами. Надати права воюючих сторін обом еспанським таборам це поставити на одну площину бунтівників й законний еспанський уряд. Англійський уряд пропонує льондонському комітетові ролю міжнародньої установи, яка фактично визнає банду бунтівників на жадання двох фашистівських держав. Франко визнання прийме, але добровольців не звільнить. З огляду на те, що плян є компромісовий, він подекуди підтримує Франка. Колиб демократичні держави не станули на шлях неінтервенції, лиш дати би поміч законному еспанському урядові, то фашистівський бунт був би вже давно зліквідований".

З польської преси.

Повна ізоляція Совітів.

У варшавському консервативному „Часі" з 25 ц. м. (ч. 201) находимо нову цікаву статтю вигнаного большевицьким урядом з Москви, відомого публіциста інж. М. Басехеса п. н. „Мур довкола Совітів" про дальше загострення положення чужинців у Совітах.

Автор стверджує, що дипльоматичний корпус зовсім ізольований, а чужинців масово виселюють в останніх місяцях з СССР.

Закордонні спеціялісти, які працюють у большевиків, мусять або приняти совітське громадянство і зірвати всі взаємини з закордоном або виїхати з СССР. Зрештою в останніх часах відмовляють проханням у справі натуралізації.

Далі автор переповідає про підступне виселення з СССР Евгена Шенкара, якого перед кількома роками покликали на становище генерального музичного директора московської фільгармонії. Йому прибили візу на виїзд з Москви без його відома. Іншим закордонним музикам, які працювали в СССР, не відновили контрактів.

„Дуже трагічне положення політичних еміґрантів і закордонних комуністів. Вони не мають дипльоматичної охорони і тому видані на самоволю совітської влади. Більша частина закордонних комуністів поляків, латишів і мадярів сидить у вязницях.

Закордон репрезентує у Москві вже лише дипльоматія і преса: але дипльоматія сидить буквально вязнена в посольствах і амбасадах. Ніодин дипльомат не може мешкати приватно, арештовано навіть дентистів, які лікували приватно дипльоматичний корпус.

Пороблено всі можливі заходи та інтриги, щоб розділити закордонну пресу та дипльоматію і дипльомати мусять урядовим шляхом старатися навіть про лікаря або про театральний білет, що його відмовляють, якщо не видається совітській владі потрібне, з політичних оглядів".

Виселювання журналістів не є вже нині подією, але всеж таки виселення самого автора, себто інж. М. Басехеса є дуже симптоматичне для моковських взаємин. Офіційною причиною виселення автора був перекручений переклад його статті в естонськім щоденнику п. н. „Процес проти червоних генералів". Отже совітський посол у Таллїні Устімов запевняв, що в цій статті було речення, що всі совітські військові є шпигунами. Тимчасом було саме навпаки. Автор доказував у своїй статті, що обвинувачення червоних генералів за шпигунство неправдиве.

В дійсности большевицький уряд хотів позбутися декана закордонної преси, який вже довго перебував у СССР і добре знав тамошні відносини, щоб його місце обняв хтось менше обзнайомлений з відносинами у СССР. Одночасно хотіли великим розголосом виселення стероризувати інших представників преси.

Поліційні постанови про подорожі чужинців у СССР дуже ригористичні. Кожне місце нічлігу мусить бути раніше вписане в пашпорті. Покищо не можна було ще зовсім унеможливити чужинцям подорож автом, але і тут хопилися терору.

Тут автор пригадує відомий напад на польського кореспондента Гачинського, який за дозволом влади під охороною самоходу Г. П. У. їхав самоходом з Москви до Києва. Його та ще двох пасажирів большевики побили, але нічого не зрабили ні загарбали. Знову одному закордонному дипльоматові, який їхав самоходом на відпустку, зробили на кордоні таку основну ревізію, що хіба закордонні дипльомати зрезигнують з подорожі автом по Совітах.

Дійшло вже до того, що большевицький уряд змагає до того, щоб обмежити численність ди-

льоматичного корпусу. Отже большевицький уряд офіційно запропонував урядам Німеччини, Японії і Польщі, щоби відкликали частину своїх консуляів у СССР. Одночасно большевицька преса веде завзяту нагінку на чужинців, називаючи їх шпигунами або терористами. Появилася офіційна заява, що совітський громадянин, який розмовляє з чужинцем, доповнює державну зраду.

Ця політика повної ізоляції СССР від закордону є частиною передуманого політичного пляну, підготовкою частиною програми, що має довести до виконання плянів світової революції бонапартистичного сталінізму.

На втрачених позиціях...

Кажуть старші громадяни, що не так ще давно, як те або друге село було як не в цілому, то бодай в більшості українське. А тепер — ледви половина або й четвертина українців. Решта спершу римокат. обряду, а потому — поляк.

Найбільше такими селами окружений Львів. Є села, які вже цілком спольонізовані — вони уже зовсім пропали для нації.

Йдучи селом, думаєш: щож сталось? Де вина за ті втрачені позиції? Питаємо в людей і виходить, що коли в нас на землі жив лише „поп і хлоп“, коли не було на селі крім церкви нічого, а до одної парохії належало і кілька сіл, то тоді, щоб не йти аж на третє село хрестити дитину, для вигоди селові дідич збудував костюлек. Отже, хто хрестився в костелі ставав поляком. Щоби дати цьому легітимацію, то популярне стало гасло „же то еден Буґ, єдна вяра“. Довірчивий народ пішов на той арґумент, раз із лінощів, а друге з несвідомости. До того часом і духовник був такий нетактовний, що за треби казав багато платити, — а лат. ксьондза це дуже зручно використовував; бо щоби за шлюб, похорон чи хрестини не багато платити, або й нічого, то селянин ішов до костела. Розказували мені, що в одному із сіл лат. священик давав кілька корон молодим „на щастя“ (розуміється: греко-католикам), як брали шлюб або хрестили дитину в костелі.

Америки не відкриваємо, бо всім відомі ці речі. Одно булоб бажане: щоби бодай тепер не робити тих самих помилок, що робили наші батьки і діди.

Найважнішою особою на селі ще й тепер є священик. І коли він є громадський чоловік, то при праці (інколи вона потрібна дуже велика) багато добра зробить. Селяни теж відразу пізнаються на священику і або шанують його та підтримують, або відразу від нього бокують. Інколи треба зєднувати собі їх з боротьбою. На превеликий жаль трапляється, що на деяких дуже загрожених позиціях є духовники, які не стоять на висоті своїх завдань — з великою шкодою для справи віри, Церкви й нації. Автор цих рядків, який з титулу своєї професії їздить по селах і добре орієнтується на справах, міг би навести кілька таких прикладів.

Тимчасом у напів спольонізованих селах, де саме потрібний вплив української організованости й суспільної праці, буває ще елемент здоровий, творчий: його можна сміло врятувати, даючи йому доброго провідника.

Ті селяни, хоч уже в меншости, стараються обєднатись. Задивившись на сусідні, хоча не близькі села, роблять і собі Луг, Просвіту, Кружки Сільського Господаря, Рідної Школи, а навіть і кооперативу. За почином одної розумної та енергійної людини можна ці села заставити, воскреснути. Цікаво, що ті „могікани“ мабуть найтвердші: віра у них велика і завзята, невичерпана.

Ось дійсний образок з одного також вже майже польського підльвівського села:

Пішло гасло: „кооперативу засновуємо“. Скликано оснувавчі збори. Зійшлось небагато охочих. До хати читальні прийшли жінки й чоловіки. І дітей повно. Прийшли зі скаргами й нарікannями на сільського крамаря-жида. Невидальщина! Говоримо, радимо, записуємо членів, ухвалюємо уділ. Кудиби не крутити, а мало членів, тай капіталу забракне. А кооперативи треба! „Мусимо мати кооперативу“ — каже молодиця“.

„Ти Андрію, давай ще одну десятку, най буде два уділи“, — каже жінка чоловікові. „Та тяжко“ — бориниться чоловік. — „Кріза, де 22 зол. візьму?“ „Нічого, нічого, добудемо. Пишіть два уділи...“

„Грицю, та хіба й мене запиши. Пишіть мене, Апольонію, буде нас двоє“. І пішло жіноцтво в члени. Добровільно без принуки зробили чимале діло. Ще й цим разом врятували жінки гордість українців недобитків у колишн. чисто українському селі. Щоб, мовляв, поляки з нас не кепкували собі“.

І так повстала кооператива „Надія“ в селі, яке давно вже було засуджене розпастись у сусідському морі. Повстала станиця, яка вже обєднює гурт свідомих одиниць.

Мило бути на таких зборах, де наглядно видко воскресення народу та брати участь у творенні сили, яка вже буде пильнувати рідних господарських інтересів.

Ідучи до залізниці ми з господарем обговорювали господарську недолю нашого народу. Чи радше він балакав, а я дослухувався.

— Гей, гей — каже — земля — одну від них (кольоністів і мазурів) хоч „солено“ відкуповуємо, а другі знову приїзджають. Але ми з нею рідні від віків. Ніхто її так не пошанує як ми... Так, так, як ми.. траскотів віз по грудах болотнистої дороги.

Кооператор.

СУПЕРЕЧНІСТЬ ДВОХ ІНТЕРЕСІВ.

Розвиток українських господарських установ лежить також в інтересі польської держави.

Перед кількома тижнями появилася цікава публікація відомого польського історика проф. Ольгерда Гурки, але її появу польська преса промовчала. Вибираємо з цього обширного твору (Olgierd Górka: Naród a Państwo jako zagadnienie Polski. Warszawa 1937. Nakładem autora. Skład główny: Instytut Wydawniczy „Biblioteka Polska“) один уступ про необхідність існування українських господарських установ. — Прим. Ред.

...Найважчою може проблемою є справа зросту національного майна і його поділу, чи пак звязана з тим справа суспільного доходу і поділу цього суспільного доходу. Обі ці проблеми то знову ціла суспільно-господарська історія людства і справа суспільної справедливости. Держава є передовсім зацікавлена у зрості цілости, громадяни-уділовці передовсім зацікавлені в розділі. Інтерес кожної держави у відношенні до того, що називаємо національним майном і суспільним доходом в економії є дуже простий і безсумнівний. Він випливає з факту, що національним майном держави називаємо суму майна всіх його громадян без огляду на національність і віросповідання чи рід політичних прав, а суспільним доходом загальну суму дібр і послуг усіх громадян протягом одного року. Отже при такому фактичному стані безоглядний і безсумнівний інтерес кожної держави полягає на тому, щоби це національне майно, як цілість і сума майна всіх громадян і цей суспільний дохід, як сума доходу всіх громадян, безнастанно ріс та ішов у гору. Тому що від майна і суспільного доходу залежить господарка держави, що проявляється у цій цифровій програмі зв. буджетовим прелімінарем і від цього буджету чи пак від

Ф. АЛЯХНОВІЧ. 20

7 ЛІТ НА СОЛОВКАХ.

„ЖОРДОЧКА“

Крім того в самому Кремлі ми мали місце кари, зване „Жордочка“ в одній з церковних башт. В неопаленому, як на Секірці, льокалі сиділи вязні на високих лавах. Ноги вязнів не сягали підлоги, але звисали в повітрю. В такій позиції, з руками зложеними на колінах, люди сиділи цілий день без права порозумітися зі сусідом, без права порушити навіть головою. Перервою була їда (раз на день), вихід поладнати природні потреби (два рази денно).

На підвищенні стояла сторожа, що стежила, щоб регулямін тишини і безруху був точно зберіганий.

На випадок провини винуватця звязували шнурами так, що головою сягав майже до колін і вкидали до темної, вогкої комірки на час до трьох годин. Зате побут на „жордочці“ взагалі тревав не довше понад два тижні. Але і по такому короткому часі вязень після кари виглядав як реконвалесцент, який щойно вийшов зі шпиталю по важкій недузі.

За менші проступки, себто кримінальні проступки, піянство і т. п. саджали до карцеру, де вязні без постелі і прич спали всі на підлозі у страшній тісноті. Голова одного спочивала на брудних чоботах сусіда, інший був змушений перекинути свої ноги через тулів другого. Було це нагромадження людських тіл, кинених у неладі до вонючої келії. Очевидно харч гірший ніж у звичайних компаніях. Засуджених на карцер виводили на роботи.

Кару карцеру (два тижні) я відбув за те, що віддав своєму сусідові на причі, шевцеві по званню, підбити чоботи, щоб оминути звичайної поведінки — через команданта компанії, що тревало би доволі довго. В моїм формулярі фіґурувало до кінця в дотичній рубриці: „був караний двотижневим карцером за нелегальну направу чобіт“.

Для жінок місцем окремої кари був призначений острів т. зв. „Зайчики“, де умовини життя були дуже зближені до Секірки.

ОМАННІ НАДІЇ.

Здавалося би, що серед таких жахливих умовин існування вязні повинні були поповнювати масово самогубства. Безсильна людина, здана на ласку і неласку посіпак, має лише один вихід, одну форму протесту: привязати собі петлю на шию. Одначе так не є. В часі майже семилітнього побуту в совітській каторзі трапилися лише три випадки самогубства: двох повісилося, один кинувся під поїзд. Всі тримаються горячково життя. Чим життя страшніше, тим воно принадніше; краще найгірше життя ніж — смерть. Бо-ж тут є ще якісь надії, для яких там нема вже місця. І живуть люди надіями, часто дитинними, оманними, що їх уже богатократно обманули, а проте вірять.

Вірять в амнестії, що ніколи не торкаються тих, які найбільше її сподіваються, вірять у зміну карного кодексу, на основі якого найбільшим виміром кари має бути нібито пятирічний речинець, вірять взагалі у зміну карної політики Совітів, а тимчасом рік за роком плине нескінчена хвиля вязнів, кінчиться одна „пятирічка“, починається друга; відбувається ліквідація суспільних кляс, — отже нові тисячні лави селян („кулаків“) їдуть до концентраційних таборів, а наївні вірять оманним надіям...

ГУМОР КАЗАМАТІВ.

Помилявся би той, хто міркував би, що за кратою розлягається постійно зойк і скрегіт зубів що безнадійна розпука вирита на лицях вязнів, що дотеп, гумор, безжурна пісня не розлягається ніколи у вязниці. Людина так швидко пристосовується до нових, ненормальних умовин життя, вроджена людині потреба сміху так безоглядно допоминається своїх прав, що навіть ті, яким доля підготовляє на завтра важку мандрівку етапом на соловецький острів, які на завжди попращалися з нормальним життям, які не побачать уже ніколи своїх близьких, ті навіть, які завтра зі звязаними руками і затканими устами підуть на місце муки, де їх жде куля нагану, нині безжурно нераз собі приспівують. Щирий, безжурний гумор криють в собі слова афоризму, що повинен бути виписаний над совітською вязницею:

Той, хто входить —
нехай не сумує.

його реалізації, залежить змога сповнити свої завдання і цілі, ясно, що держава як така передовсім і понад усе зацікавлена у зрості цих сум і як майна та як доходу. Держава зацікавлена передовсім і над усе у висоті доходів, що залежні автоматично від суспільного доходу і змоги видістати свою частину від суспільности, можливо без ослаблення темпа розвитку майна і суспільного доходу, головно без руїни доходових джерел. Отже, якщо без сумніву в інтересі Польщі є, щоби ціле національне майно і цілий суспільний дохід тієї держави зростав для її екзистенції і розвитку, то з цього наказу виплиає обовязок, щоб усі багатилися, всі осягали вищу життєву стопу і тимсамим збільшали податкову видатність та буджет Польщі. Розбіжність державного і національного інтересу тут зовсім очевидна та яскрава, коли всі проблеми в цифрових зіставленнях виступають виразно і навіть наглядно. Возьмім примітивний приклад.

Для національного польського інтересу вистане зовсім, якщо поляк заробить нпр. 10.000 зл., хочби нпр. жид стратив при цій нагоді нпр. 30.000 зол.; зате зі становища майна, чи суспільного доходу польської держави є це маніпуляція, що мусить бути записана лиш як страта 20.000 зол., бо в інтересі польської держави, щоб оба скористали і тим самим збільшили позицію податку доходового, обороткового і т. д.

Ясно може заходити теж протилежне відношення, а саме недопущенням інших до торговлі жиди спинюють змогу полякам або українцям заробляти, нпр. селянським кооперативам. У такому випадку інтерес держави буде по боці тих селянських кооператив, в тому намірі, щоби не нищити попередніх джерел для суспільного доходу, лише створювати нові в тих ділянках, в яких не істнували. Візьмім інший приклад теж драстичний, який не викликує стільки нервових задражнень, що жидівська проблема. Для національного польського інтересу зовсім байдуже, чи хати українських селян стоять далі під примітивно висмиканими солом'яними стріхами, а селянин — неписьменний їсть далі бульбу і живе після давньої життєвої стопи. Зате в інтересі польської держави, щоби господарство цього українського селянства підтягнути до рівня Познаня і Поморя, а кооперативами дати йому змогу здобувати готівку та збільшати свою вартість, як внутрішнього консумента. Це дуже актуальне і позитивне питання, хочби з огляду на факт велитенського розвитку української кооперативи зв. „Маслосоюз", що стрічається з велитенською боротьбою у пресі та в опінії з боку поляків і з послідовним руйнуванням її польсько-українських вивісок. Чи „Маслосоюз", як господарське явище є відемним проявом для польської держави, для її проблеми національного майна і суспільного доходу з хвилиною коли на позиції т. зв. національного майна Польщі складаються в одній третій позиції власности громадян, що належать до меншин?

Не поможе ніякий крик і лайка, „Маслосоюз" — очевидно нпр. не у випадках сховища для У. В. О. (?!), але як господарський факт — міститься в інтересі польської держави так само, як інтелектуальний розвиток українського чи білоруського селянина, але безоглядно не покривається з інтересом польського народу. Інтерес польської держави був би загрожений лише в тому випадку, якби українські кооперативи внеможливлювали повстання і розвиток польських кооператив, і тимсамим користаючи на свому відтинку, спинювали змогу зросту суспільного дохду на іншому відтинку. Є це попросто проблема жидівського арендаря. Що цей арендар заробляє, це міститься зовсім добре в інтересі польської держави; якщож його факт істнування не допускає інших до заробітку, обнижує дохід і життєву стопу цілого села, в такому випадку слід не лише обчислити, на чому більше заробляється, на чому більше тратиться, але без нищення джерела: а) створити джерело, б) і т. д., в кожному випадку не лише це допустити, але також влекшити вільну конкуренцію.

Є це така модна нині справа „християнського і жидівського страгану". Одначе метою економічного інтересу не може бути щоби жиди взагалі убожіли й їх майно так зменшувалося, бо тимсамим зменшується національне майно польської держави та її суспільний дохід. Зате економічною метою кожної держави, щоб усі мали якнайбільше відкриті двері збільшувати заможність і побільшувати внутрішню консумпцію.

Той, хто виходить —
нехай не радіє.

Дійсно совітський громадянин має мало причин радіти вийшовши з вязниці на „волю", що є теж свого роду вязницею, де думка не має сміливішого полету, де людське життя не може вийти поза накинений згори шабльон, де на кожному кроці чигає на нього чекіст або сексот („секретний сотрудник"), щоби фальшивим доносом знову запроторити його до келії з блощицями на брудні причі, щоби знову починав там свою кальварію на ново.

— Громадянине, признайтеся, бо-ж Ґ. П. У. все знає прегарно, бажаємо лише, щоби ви щирим признанням до вини, облекшили свою долю...

І люди з краплями поту на чолі, з натягненими від слідства нервами, з божевільним зі страху поглядом признаються до непоповнених провин („щоб облекшити свою долю"), а по повороті зі слідства до келії попадають разом з іншими у шибеничний гумор, співають, жартують.

Очевидно кримінальні вязні почуваються у вязницях багато краще від політичних. Для них вязниця не вяжеться з траґічними переживаннями, але є одним з етапів їх життя. Мають теж гумор, що його характеризує якесь дике бажання знущатися над ближніми. Кожний жарт або забава вяжеться з фізичним знущанням над своїм товаришем. Дотепу в цьому мало.

(Далі буде)

Перемога японців.

Після 8-годинної битви під Лянфан китайські війська, втративши чимало убитих і ранених, відступили до Туантсунь 18 км. на південь від Фентай. Японці втратили коло 20-ох вояків.

ЯК ДІЙШЛО ДО БОЇВ?

Бзпосередньою причиною битви було те, що китайці перერивають японську телефонічну лінію до Лянфан. Перед кількома днями вислано туди японський технічний курінь, що мав направити телефони і лишитися. Під натиском 113. китайської бригади курінь відступив, але небавом вернувся під ослоною 100 піхотинців. Командант куріня зажадав, щоб йому дозволено користуватись китайським телефоном, на що китайський командант згодився під умовою, що японці, зложать зброю. На цьому тлі дійшло до конфлікту. Японці візвали поміч. З Фентай приїхало 100 японських вояків з 4-ма гарматами, з Тієнтсіну — бронепоїзд, що не міг дістатися, бо китайці зірвали шини. Тоді бронепоїзд почав бомбардувати недалекі китайські бараки, опісля до нього прилучилися літаки.

ІНЦИДЕНТ У ШАНГАЮ.

Гурт китайців напав у Шанґаю на кількох японських моряків і пірвав одного з них самоходом. Відділ японської морської піхоти перейшов вулицями міста, ревідуючи прохожих китайців. Китайське населення, боячись японського реванжу, поспішно втікає на територію міжнародньої концесії.

ВІДНОВА ХРАМУ СВ. ЮРА.

Минулого тижня почалася за благословенням Високопреосвященного Митрополита Кир Андрея внутрішня обнова катедрального храму св. Юра. Ще у половині березня 1933 р. зібралася була в митрополичій палаті та під проводом Й. Е. Митрополича капітула й дієцезальна консерваторська Комісія, щоби призадуматися над обновою катедри. Високоартистична будівельна памятка вимагала глибокої застанови, щоби при обнові не затратити нічого з праці минулого, а видвигнути на перший плян чудову архітектоніку.

На останньому засіданні дня 8. VI. 1937, яке рівнож відбулося в митрополичій палаті й під проводом О. Митрополита, Митрополит, вислухавши думку митрополичої капітули, дієцезальної консерваторської Комісії, як також спеціяльно запрошеного державного консерватора п. Горнунга, рішив перевести обнову катедри.

Мулярські роботи переводить К. І. Р., електричну інсталяцію віддано „Е-Комп", каменярські роботи віддано п. Квінтюкові, обнову іконостасу доручено артистові п. Коверкові, малювання церкви піднявся проф. Михайло Осінчук, обнову образів віддано Національному Музееві.

Консерваторсько-технічний нагляд над усіми працями взяли пп. д-р Іл. Свєнціцький, архітект А. Лушпінський й д-р Вол. Залозецький. Небавом буде розписаний ще конкурс на внутрішнє уладження церкви, як престолів, кивота, митрополичого престолу, крилошанських сталь й т. п. Закінчення робіт передбачене на осінь 1938 року.

Порядок богослужень в часі віднови катедри.

Підчас ремонту святоюрського храму в усі неділі й свята всі Богослуження відбуватимуться в церкві. У будні дні всі Богослуження відправлятимуться в Капітульній каплиці й каплиці, збудованій на подвірі коло церкви.

Коло св. Покрови будуть припинені всі роботи на зиму — аж до травня — і в тому осінньому й зимовому часі всі Богослуження будуть відправлятись в церкві.

При цій нагоді Архикатедральний Парохіяльний Уряд пригадує, що підчас ферій, себто до кінця вересня в неділі й свята, Служби Божі відбуваються в год. 6-ій, 7-ій, 8-ій, 9-ій читані та в 10-ій співана. Вечірню правиться в год. 4-ій пополудні.

У будні дні Служби Божі в год. 6, 7 й 8-ій та в год. 8.15 співана Служба Божа. Вечірню правиться в год. 6-ій.

В середу дня 28. VII. в день вел. Князя Київського св. Володимира, в годині 8.30 відслужиться співану Службу Божу у намірені Українського Народу, а в четвер дня 29. VII. ц. р. в день уродин Високопреосвященного О. Митрополита Кир Андрея буде в год. 9-ій архиерейська Служба Божа у намірені Митрополита.

Прошу Українське Громадянство взяти в обох днях масову участь у спільній молитві.

о. Л. Куницький, парох.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Роковини крівавої пожежі.

Від тієї хвилини проминуло вже 23 роки. Сьогодні чимало людей, що може й забули про криваву річницю Багато, коли пригадає собі її, здвигне раменами, болісно скривиться й запитає здивовано:

— Як? Проминуло вже 23 роки від тієї хвилини, як вибухла світова пожежа?

Справді, після світової війни залишились уже тільки спомини в душах міліонів людей, хоч стільки інвалідів і сиріт день у день пригадують своїм горем цю жахливу історичну дату.

Та людська думка швидко забуває минуле — турбується радше тим, що йде, чи наближається зі завтрішним днем.

А завтрішний день не ворожить нічого доброго. Навпаки всі познаки на „землі й на небі" вказують на те, що світ котиться до подій, куди жахливіших своєю немилосерною жорстокістю, як колишнє всесвітнє нещастя.

Завтра, 28. липня минає 23 роки від тієї хвилини, як світ запалився велитенською пожежою. Попелище з тієї пожежі тліє ще й до сьогодні.

Світова війна почалася 28. липня 1914 р. в 11-ій год. перелопол. Тоді то Австро-Мадярщина виповіла війну Сербії. Перший стріл упав тогож дня між 6. і 7. год. пополудні. Командант австро-мадярської стежі, вістун Петранай заняв циганський острів на ріці Саві, напроти Білгороду. Коли до острова наблизився сербський корабель, Петранай трівлив і вбив керманича на тому кораблі. Перший німецький стріл до Москалів упав 1-го серпня 1914 р., в декілька годин після вибуху німецько-московської війни. Він трапився підчас сутички стеж над кордоном. Перший гарматний стріл упав на амуніційні склади в Білгороді. Його спричинив сотник Еберлінг, що його за кілька годин пізніше поцілила сербська граната. Це була перша австрійська жертва.

Першою державою, що виповіла війну була Австро-Мадярщина, останньою Гаїті, що виступила проти Німеччини, геть пізно — 12-го липня 1918 р. По одному боці станули: Німеччина, Австрія, Туреччина та Болгарія, по другому — 29 держав з Англією та Францією на чолі та кінчаючи на Сіямі, Ґватемалі, Ліберії, Гаїті, Кубі. На 1800 міліонів людей на землі, 1550 міліонів людей зірвало зі собою всякі взаємини підчас світової війни. Антанта змобілізувала 39 міліонів вояків Центральні Держави — 21 міліонів.

ГАРМАТИ.

Перший барабанний вогонь почали французи від 21-го лютого до 20-го березня 1915 року. У бої над Соммою 1916 року барабанний вогонь тривав безупину 7 днів і 8 ночей. Тоді впало на кожний квадратний метер німецького фронту по одній тоні сталі. Того тижня вистрілили англійці 4 міліони гарматніх стрілен, а французи муніційний транспорт з 800 вагонів. Останнього дня барабанного вогню 1-го липня 1916. року впало 350 тисяч гранат на просторі 15 кільометрів головного відтинку наступу. Ще сильніший барабанний вогонь перевели американці в 1918. р. підчас наступу на Сен Мігіель. За чотири години вистрілили тоді на німецькі окопи один міліон сто тисяч стрілен.

ОДНІ Й ДРУГІ.

Підчас цілої війни німецька полева артилерія вистріляла на всіх фронтах 222 міліони гарматніх стрілен, артилерія Антанти вистріляла тільки на західньому фронті й тільки — за десять місяців 1918 року понад 160 міліонів стрілен.

Всі держави підчас світової війни використали муніції на 30 тисяч — міліонів долярів...

У бою під Скагерраком, що був найбільшим морським боєм світової війни англійці втратили 3 великі кружляки, 3 панцирні кораблі, 2 малі кружляки, 8 торпедовців. Разом — 115025 тон. Вбитих мали тоді англійці 6.094 людей, ранених 670. Це було 11,59 відсотків з цілої 60-тисячної залоги. Німці втратили тоді 1 панцирний корабель, 1 лінійний, 4 малі кружляки, 5 торпедовців. Разом — 61.180 тон. У людях понесли утрати — 2.551 вбитих, 507 ранених, тобто зі загального числа 45-тисячної залоги — 6,70 відсотків.

ОКОПИ.

В часі найбільшого напруження позиційної війни, 1916 р. фронт німецьких окопів був завдовжки 2.200 кільометрів. На заході — 700 кільометрів, на сході — 100 кільометрів, на півдні — 500 км. Австрійські окопи тягнулися тоді на просторі 400 кільометрів. Разом зі запасними окопами, довжина окопів давала у простій лінії — 15.600 кільометрів. Коли до цього добавити ще інші земні роботи, то повстала б лінія окопів завдовжки 31.000 км., себто викопали оіля 60 міліонів кубічних землі.

СКАРБ У ШПАНДАВ.

У Шандав під Берліном, на теренах цитаделі є стара вежа. У хвилині вибуху світової війни був там запас золота. Це були 20-ти та 10-ти маркові золоті гроші. Їх вибили зі золота, що його одержали німці від французів в 1871 р. після перемоги під Седаном. Ці гроші були в 1200 скринях. Їх дуже дбайливо берегли.

У день мобілізації ввесь той скарб (майже півтора тисячі міліонів марок) використали для воєнних цілей. (Про ці гроші пише Отто Рібіке в книжці п. н. „Вас браухте дер Вельткріг?").

ПОВЗИ, ЛІТАКИ, ДРОТИ Й ШПИГУНИ.

Перші танки появилися 16-го вересня в 1916 р. Того дня англійська дивізія піхоти виграла бій над Соммою при допомозі 10 танків. Це були двоякого рода танки: „мужеські" — з гарматами, та „жіночі" зі скорострілами. Німці покористувалися танками-повзами аж на початку 1918 р. За пізно...

На початку війни німці мали 98 цепелінів і 252 літаків. В часі війни вони виробили 4.730 літаків. Під кінець війни в німців було вже 5.000 літаків. Підчас світової війни в Німеччині засудили за зраду та шпигунство 500 осіб.

КІНЕЦЬ ВІЙНИ.

Дня 7-го листопада 1918 р., в год. 9.30 ввечорі, на вузькому поясі землі, що не належала ні до німців, ні до французів, та переділяла ворожі армії, близько Ля Капель, німецький старший десятник подав сурмою сигнал покінчення боєвий операцій. За деякий час відповів йому французький сурмач Франсуа Келієр. Ось так покінчили світову війну.

Останній комунікат головної німецької кватири повідомляє про геройську перемогу двох полків, що відперли американський наступ на схід від Мааси. У тому самому рядку піщли історичні слова: „Зпиводу підписання акту перемиря, сьогодні зранку здержано воєнні операції на всіх фронтах".

СТОЛІТНІЙ ЖЕНИХ.

Один литовський хліборобський часопис повідомляє, що недавно сфільмували для англійської фірми „Юніверсал Філм Сервіс" найстаршого громадянина Литви, 117-літнього селянина Йонаса Курсоніса-Гедоніса. Хоч Ґедоніс майже глухий, проте він сам провадить ціле господарство, що лежить у Варшувеля біля Йонави. Те господарство доволі велике, (коло 50 моргів) одначе воно занедбане, бо Ґедніс уже за старий, щоб міг собі з ним дати раду, а двоє дітей, що їх має з другого подружжя, ще за молоді щоб могли йому помагати. Коли Гедонісові було 100 літ, він удруге оженився. З цього подружжя має він дванацятилітню дівчинку та десятилітнього синка. Він оповідає, що в Америці живе його 92-літній син з першого подружжя. Він пригадує собі всіх пятьох московських царів, що панували за його життя. Горілки не пив і не пє. Замолоду раз упився був, одначе горілка йому не смакувала й він не брав її більше до уст.

Всі його товариші, що любили попивати вже давно не живуть. Їх діти слабі, нездібні до праці і швидко старіються. Їв здебільшого разовий хліб, кисле молоко та яйця. Мясо їх неохоче й дуже мало.

За часів панщини не було защо купити мяса, тепер немає Гедоніс зубів і не може його їсти. Сусіди кажуть, що Гедоніс ніколи не занедужав. Сьогодні він виглядає ще здоровий. Він ходить дуже поволі, одначе певно й без допомоги. До церкви, що кілька кільометрів віддалена від Варшувеле, Гедоніс завжди ходить пішки. Оглух щойно від двох літ. Очі його запалися, голова зовсім лиса, на руках грубезні жили.

Все те неперешкоджує йому сіяти, жати й молотити. Недавно згадана англійська фільмова виправа поробила з ним світлини підчас орки. У праці на ріллі він не дає себе ніким виручити. Глухота дуже перешкоджує йому, одначе він завжди в доброму „гуморі".

—о—

МИЛОСЕРНИЙ ЗЛОДІЙ.

У Парижі станув недавно перед судом оригінальний злодій. Він відрізнявся тим від своїх товаришів по фаху, що з глибини серця співчував своїм жертвам — і це співчуття його згубило.

Одного разу обікрав одного бідного ресторатора. На другий день прибув до згаданого ресторану на обід. Підчас обіду він попросив господаря, щоби цей розповів йому з подробицями нічну крадіж. Підчас оповідання, злодій так розжалобився, що в нагороду для покривдженого — він замовив у нього найдорожче вино та вишукані страви. Потім заплатив йому — банкнотами, які день перед тим у нього вкрав.

Такі сцени повторялися нераз.

Одного дня злодій обікрав фризієрське заведення, а на другий день рано прийшов до цього самого фризієра й велів себе підголити. Підчас голення — на його бажання фризієр розповів йому цілу історію. Додав, що тепер він пропаща людина: злодій пустив його з торбами.

Злодій так розжалобився, що аж сльози потекли з його очей. Він сказав фризієрові, що з глибини душі співчуває йому і щоб йому помогти, він жертвує йому малу суму на покриття страт, очевидно без звороту. Зараз же витягнув з кишені звиток банкнотів, які вручив здивованому фризієрові. Це милосерне серце згубило його власника: фризієр мав записані числа банкнотів і на цій підставі схоплено „добродійника".

Закладайте кружки і Філії „Відродження"!

Офіційний комунікат про слідство у справі атентату

НА ПОЛК. А. КОЦА.

ПАТ повідомляє: Апеляційний слідчий судя Я. Скожинський є від кількох днів поза Варшавою. З ним співпрацюють делеговані прокуратори, вищі урядовці міністерства внутр. справ і поліційні старшини.

Підчас слідства безсумнівно устійнено особу замаховця: хто він, відкіля походив. Дактільоскопійні відбитки кусків пальців замаховця дали змогу ствердити особу замаховця і середовище, з якого він походив.Назвисько замаховця і осіб, що з ним співпрацювали, тримають покищо в тайні з огляду на добро слідства.

Замах на ославленого Мотику.

Як подає львівська вечірна преса, Володимир Білас, брат засудженого на смерть перед кількома роками члена ОУН, намагався вчора в год. 20.45 застрілити Миколу Мотику, що, як відомо, сильно обтяжив підсудних у процесі у справі вбивства Голувка і нападу на почту в Городку.

Револьвер Біласа затявся і це вратувало Мотику. Білас утік і укривається.

—o—

Засідання сенату.

Маршал Пристор заповів засідання сенату на четвер 29. ц. м. на 12. годину. Сенат розгляне урядові законопроекти, що ними займеться сойм завтра.

По широкому світі.

Англьо-французький договір скасування капітуляцій у Мароку парафували у Парижі.

Німеччина заняла тепер перше місце в совітському вивозі.

У Злучених Державах зростає дуже скоро доріжня; платні йдуть вгору в куди повільнішому темпі.

В Еспанії мабуть небавом повстане новий національний уряд, зложений з цивільних осіб, під проводом гр. Хордана.

Єгипетський король Фарук вернувся до краю після 5-місячної подорожі по Европі. Населення повитало його оваційно.

—o—

НОВИНКИ.

— **ВЖЕ ВИЙШОВ** єдиний український ремісничий порадник: ЯК СТАТИ РЕМІСНИКОМ. Подає точні інформації про всі ремісничі школи в Польщі та дає поради при заключуванні умов про науку, при зголошеннях до челядничого і майстерського іспиту і т. п. Всі батьки, що хочуть вивчити свою дитину на ремісника повинні його мати. — ЦІНА ТІЛЬКИ 60 СОТ. Дістати можна у всіх книгарнях і в Т-ві „Праця" ім. Ів. Левинського, Львів, Здоровля 7, II. п. 1334 2—3

— **До українських купців і промисловців за кордоном.** Союз Українських Купців у Львові, бажаючи мати в евіденції всіх українських підприємців, деб вони не були, та мати з ними звязок, просить усіх українських купців і промисловців по всіх краях у світі подати свої адреси та інформації: чим хто торгує, чи пак, що виробляє (продукує). Бажане булоб теж дістати від них короткий огляд їх фахової праці, інформації про технічне ведення підприємства, заробіткову стопу, місцеві можливости і конюнктуру, тощо. Колиб можна було поділитися зі своїм досвідом, або представити, як працює чуже купецтво і чужий промисл — то булаб це цінна лектура для читачів „Торговлі і Промислу". Просимо взагалі всіх українців-громадян, деб вони не перебували, подати адреси наших купців і промисловців, бо може бути, що наша преса не кожного віднайде, чи не кожний зверне увагу на наш заклик. Всю українську пресу в краю і за кордоном просимо ввічливо в імя розвою нашого господарського життя — передрукувати цей наш заклик. **Союз Українських Купців** у Львові, вул. Гродліцьких ч. 1. I. п.

— **Приняли домагання робітників.** Між управою м. Львова і 3.000 фізичних робітників, занятих при міських роботах і заведеннях (трамваї, газівня, водотяги і т. п.) дійшло до умови, в якій міська управа приняла майже всі домагання робітників. М. ін. старші робітники дістануть родинний додаток для дітей, а молодші будуть приняті до емеритального фонду.

— **Хто винен: дирекція залізниць чи Орбіс?** На 18. ц. м. була заповіджена прогулька популярним потягом в долину Опору. Зголосилось мало охочих і прогульку відкликали. Однак на залізничий двірець прийшло всетаки чимало тих, які про відкликання потягу не знали: їм дозволили їхати на закуплений в Орбісі білет звичайним потягом. Вони доїхали до Гребенова чи Лавочного в тій вірі, що білет обовязує в обидві сторони. Тимчасом при поворотній дорозі контрольор заявив їм, що мусять викупити на поворот повний звичайний білет. Можна уявити собі ситуацію пасажирів, які не рахувались з такою можливістю і не мали в кишені 7-ох золотих! — Інша організаційна квітка з тої самої матерії трапилась учора, з популярним потягом в долину Опору 25-го ц. м. Цим разом масенна маса людей купила білети вже на два-три дні раніше. Кожний білет мав своє порядкове число і купуючі мали право думати, що це нумеровані місця у вагонах. Тимчасом показалося, що на ваогнах вправді висять великі орієнтаційні лі-тери, але тільки для паради, бо вагони старі, передпотопові, без означених нумерованих місць, і до того потягу приймають взагалі пасажирів з якиминебудь білетами. В той спосіб у потязі толочились юрби народу, відбувались просто дантейські сцени, бо білетів продано багато більше, ніж подорожні могли поміститись не тільки на сидячих місцях, але й стоячих на коридорах! — Врешті третя квітка з організацією прогульок. Ось виїздила в неділю в полудне зі Львова прогулька студентів техніки на виставу до Парижа. Ціла громада прогульковців кілька разів всідала до вагону й висідала, бо залізничі власти не знали, чи буде доданий окремий вагон чи ні. У висліді міжнародній поспішний потяг спримали на двірці щось на пів години, а вся публика мала наочний зразок хаосу. Хто в в цьому винуватий — не знаємо, знаємо тільки одно: такими методами можна знаменито людей відстрашити від їзди потягами, особливо популярними, а не популяризувати справу туристики!

— **Оцінюють шкоди від посухи.** Повіти середущої Галичини обїздить спеціяльна комісія і досліджує розміри посухи, що відбилася некорисно на цьорорічних жнивах. У піскуватих околицях посуха знищила 40 прц. нормальних зборів.

— **Свято винозбору в Заліщиках відбудеться** в днях 16—30. вересня. В програму свята входять м. ін. вистави: овочів, народнього промислу і подільського краєвиду; сплив каяків на Дністрі; обжинки, прогульки на терен борщівського повіту, свято винозбору, відвідування винниць і садів та кінські перегони.

— **Нова станиця польськости.** В Суховолі городецького повіту посвячено минулої неділі невеличкий костел, побудований заходом латинського пароха із Зимної Води. В посвяченні взяли участь представники цивільної та військової влади з військовою музикою.

ДЖОН Л. ІДРІС.

Ніч у джунґлі.

Чоловік і звір дивились на себе дико, погрожуючи собі взаїмно поглядом. Муроро, щойно іменований вояк свого племени, лежав у висохлім руслі ріки зі зломаною ногою, з раменем роздавленим скельним бльоком. Скажений із люти дивився в жовті очі хижака.

Три птахи виспівували спокійно на цвитучій галузці. Чорний вуж повзав серед трав, у повітрі бреніли комахи — тисячі звуків джунглі гомоніло довкола.

Муроро знав, що він безрадний. Його спис лежав далеко. Чи міг одним раменем убити звіра? — Дінго був за хитрий, щоб наближитися на віддаль руки, бо інакше людина вбилась би останками своїх сил зубами в горло хижака.

Дінго приглядався людині. Здавалось, що оцінює сили і кволість своєї жертви. Наставляв довгі вуха і вітрив. Згодом положився на животі, відложив собі передні лапи під голову і ждав.

Поволі, дуже поволі минали години. Пише
Поволі, дуже поволі минали години. Тиша полудня приделюювала серце чорної людини. Чимраз довші тіни клалися на русло ріки і подув вітру приносив холод пропасниці.

Він відійшов від товаришів, бо хотів сам убити грубу звірину. Сміялися, що хвалився. Пішли собі. Але вечором, при ватрі, хіба мусять побачити, що його нема. Будуть думати, що сталося.

Страх перед лихими духами стримає їх — бож мерці встають уночі. Але досвіта зірвуться. Будуть шукати. Знайдуть його напевно. Напевно. Якщо за той час Дінґо не покличе тічні і з Муроро не залишаться тільки кости.

На долину лягла тінь. Муроро дивився зпід ока на вихуджені боки звіра і раптом зрозумів. А те зрозуміння давало останню дрібку надії.

Вовча шкіра звисала на костях. Виразнісінько зарисовувались усі ребра. Хижак був вигололжений. А тепер була певна вечеря. Мусів тільки пождати. Не хотів кликати тічні, бо інші вовки впалиб юрбою і дістав би тільки малу частину добичі.

Коби вдалося хижака вдержати так довго в шаху, аж прийде досвіток, аж брати подадуть поміч.

Дінґо підповз ближче. Грізно помукуючи, вишкірив зуби.

Десь далеко в гущавині бігла велика собака з головою при землі. Вітрила слід. Раз-у-раз затримувалась, якби хотіла пробити очима темінь. Бігла дуже поволі, а коли почула, що якась небезпека зближається здержувалася. Пес приставав, то знову далі біг, чув ворога, але не боявся. Йшов вірно слідом свого пана.

Підповз обережно до берегу ріки, де зловіщий скельний бльок так трагічно вплинув на долю людини. Притискаючи голову до землі, перешукував палаючими очима темінь.

Коли доглянув хребет вовка, дрижки прошибнули його тіло.

А вовк чимраз меншими, чимраз тіснішими колами наближався до людини. Інстинкт казав звірині, що безрадна людина ще доволі сильна й ще довго може залишитися в живих. Та згодом прийшла ніч. Інші люди були далеко, а йому голод не давав спокою.

Муроро відвернув голову до хижака, намагаючись відгадати порухи вовка. Бачив, що Дінґо повзає до другого боку скелі. Скеля під головою не дозволяла йому відвернутися.

Якщо хижак нападе з другого боку — на ніщо не придасться здорова рука — миттю опиниться в гострих зубах вовка.

Причаївся, втиснув голову до отвору і висунув здорову руку, слідкуючи поглядом за рухами вовка. Вовк посувався, а за ним притишуючи відгомін кроків — пес.

Дві години тримали очі чорного чоловіка вовка в непевности. Дві довгі години не відважився Дінго до скоку.

А пес за ним втягав воздух і привик.

Раптом доглянув, що вовк прикучнув. Мигунець хвилини і його зуби вбилися в хребет вовка. Оба звірі звалились на людину. Переляканий Дінго хотів відскочити, та було запізно.
Підніс морду до зір, але не міг вити.
Пес був швидший від вовка. Чоловік, який доглянув поміч, схопив хижака за горло.

Стомлений виливом крови і відбутою боротьбою, лежав Муроро розтягнений на холодній землі. Думав про смерть, що вже так близько була біля нього.

А коли пес підповз до пана й почав лизати йому лице, чорний мужчина обійняв здоровою рукою його голову і довго, довго цілував вірну звірину.

— Для вигоди мешканців сіл міністерство почт і тел. поширило обсяг діяльности сільських листоношів. Крім звичайних і доручених посилок, продажі значків, листового паперу і векслів листоноші будуть доручувати також харчеві пачки до ваги 1 кг.

— Спадок збуту тютюну. В часі від січня до травня м. р. збут тютюну в Польщі доходив до 3.054 тон, цього року тільки 4.987 тон. Розходиться тютюн тільки нижчих сорт і то в центральних, східних та південних воєвідствах. Обнизився збут дорожчих гатунків.

— Алькоголізм шкільної молоді. За обчисленням департаменту служби здоровля в міністерстві суспільної опіки на основі анкети в 108 повітах, що дає менше ніж половину загального числа повітів у Польщі, було 258.629 шкільних дітей у віці 7—14 літ, що пють алькоголь спорадично, 9.746 налогово і 4.898, що вживають етеру спорадично і налогово.

— Розбудова доріг на Волині розпочалася цього року. В пляні інвестицій передбачена будова чотирьох мостів і розбудова сіти державних і самоврядних доріг. Дороговий фонд виплатив уже 2,141.000 зол. на тільні дорогові роботи, які будуть виконані ще цього літа. Вочи обіймають праці при дорогах Луцьк—Колки, Любомль—Ковель, Горохів—Луцьк, Луцьк—Дубно, Ковель—Верба, Рівне—Немовичі. При роботах знайде працю коло 600 робітників.

— Влом до церкви. До церкви в Берлогах калуського повіту вломилися злодії й вкрали із закристії 250 зол. з огнетревалої каси, яку розбили т. зв. фартуковою системою. За злодіями глядає поліція.

— Пожежі. В селі Майдані станиславівського повіту вибухла пожежа і знищила два господарства з трьома штуками живого інвентаря. Шкоду обчисляють на 3.000 зол.

— Грім ударив у женців. Підчас бурі, що перетягнула над Судовою Вишнею, 40 женців схоронилося під широким деревом недалеко міста. Нараз у це дерево вдарив грім і розірвав його на кусники. З людей вбило одну жінку, а її донечку тяжко поразило.

— Львівська хроніка. В камениці при вул. Поля ч. 12 кинулася з другого поверху на подвіря 26-літня служниця Анна Паславська і тяжко потовклася. — Службовці комісаріяту V. і X. перевели у своїх районах облаву і придержали 16 підозрілих людців. — До біжниці при вул. св. Анни вломилися злодії і вкрали кільканацять зол. та знищили тору вартости 1000 зол. — Учениця технічної школи Евгенія Якимович, одержавши лихе свідоцтво, втікла з дому родичів. — До загального шпиталю привезли служницю з вул. Тарновського Марію Лозинську та 44-літню Людвику Бочек, що затроїлися світильним газом. — В городі Костюшка пробито ножем Александра Штамера з Клепарова. — До головного шпиталю привезли Миколу Карпяка із Сихова, пробитого на весіллі.

— Краєва хроніка. У Фалиші пов. Стрий застрайкували цегольняні робітники, що не вступаються із цегольні і грозять голодівкою. — В Сеневідську Нижнім згоріли 3 морги лісної культури. — У Стрілкові пов. Стрий грім запалив хату Василя Ципука, при чому згоріла ціла загорода. — В Нижневі Горішнім грім спалив господарство Алама Щура. — В ріці Стрию біля Угерська знайшли тіло коло 50-літнього незнаного топільника. — При земних роботах у Вертелці зборівського повіту знайшли кістяк з останками військового виряду. Кістяк походить мабуть із 1918 р. — В Олієві пов. Зборів арештовано Стефанію Бурій і Яна Боратина, що обікрали на 930 зол. гр. Олександра Водзіцького, у якого служили. — В лісі коло Борислава 56-літний нафтовий вертач Адольф Трибеч пострілив тяжко свою 46-літню любовницю Теофілю Гутер, після чого відобрав собі життя. — На дорозі до Криниці нападають злодії на вози, що везуть крізь Яворову ріжні харчі та напитки, і граблять. — На дорозі під Копичинцями три грабіжники задержали Івана Кіналя, що віз товари до крамниці в Яструбові і забрали 80 кг. цукру та пачку з харчами вартости 150 зол. — Невідомі люди обкидали камінням табор мячевих юніорів під Сколем.

— Вязень письменник. У свентокшиській вязниці відбуває кару 15-літньої вязниці Сергій Пясецький, засуджений за вбивство. Він виявив неабиякий письменницький талант і написав три книжки. Одна з них опирається на споминах із польської розвідчої служби в Совітах, дві інші на вязничних переживаннях. Одна варшавська накладня звернулася до президента Мосціцького, щоб дарував йому решту кари — чотири літ вязниці — з огляду на користь, яку може принести своєю літературною працею.

— Окушанець у священичій рясі. До бюра посередництва „Експедиція" у Варшаві зголосився священик і подав себе за „вікарого" Бобінського, заявив, що має на продаж 300 моргів землі під Варшавою. Він, мовляв, має в Парижі брата, що лежить тяжко хорий і не має за що лічитись. Це примеволює його продати землю хоч би за половину вартости. Власники бюра заінтересувалися такою корисною трансакцією і поїхали зі священиком до Вавра, де цей показав їм поля, що були нібито його власністю. Тут представники бюра списали відповідну умову і дали йому задаток 30.000 зол. За кілька днів вони знайшли людей, що хотіли купити від них тих 300 моргів і поїхали до Вавра. Тут показалося, що земля належить до Томи Волиці та що він про якогось кс. Бобінського нічого не знає. Повідомлено поліцію, яка до кількох днів арештувала ошуканця, якогось Домініка Порчинського. В його мешканні знайшли рясу і 27.000 зол., виманених від посередників.

— Грабунок у потязі. Потягом з Барвінова до Варшави їхала Марія Денк із села Полочки під Білостоком. Коли потяг звільнив трохи темпо, до переділу ввійшла якась жінка, вирвала їй наглим рухом торбину, отворила двері вагону і вискочила з потягу. Негайно здержали потяг і кинулися за злодійкою в погоню, але вона пропала без сліду. В украденій торбині було 60 зол., золотий годинник та ріжні дорогі дрібнички загальної вартости 550 зол.

— Бомби проти жидів. В містечку Пшитику вибухло вночі пять бомб. Три бомби кинено перед жидівськими домами, а дві під мостом. Випадку в людях не було. В тім самім часі перетято електричні дроти, що лучать Пшитик з Опочном.

— Партійні порахунки. В місцевости Елем член французької комуністичної партії Тібо ранив смертельно чотирма револьверовими кулями члена французької суспільної партії Ляфроса, який незабаром помер. — В Ст. Мальо якийсь напасник побив палицею редактора париського тижневика „Шок", полк. Ґільома, що атакував у своєму органі полк. де ля Рока, провідника французької суспільної партії.

— Спадщина Марконія. Більшу частину свого майна залишив Марконі своїй дочці Елеттрі, яку признав головною спадкоємницею. Інші діти: Дема, Джінуліо і Джіора дістануть частину правно застережену. Маркіза Марконі має уживання четвертини майна померщого. Хоч докладної вартости майна приміщеного в Італії і за кордоном покищо не знають, кажуть, спадщина по Марконім дає 5 міліонів фунтів стерлінгів. Завіщання Марконія не має ніяких окремих записів.

— Життєпис през. Рузвельта. Автор численних життєписів сучасних визначних політиків Еміль Людвіґ працює тепер над життєписом през. Рузвельта. Людвіґ відвідав през. Рузвельта у Вашинґтоні та дістав від нього дозвіл написати його життєпис.

— 200 тисяч рублів на конґрес атеїстів. „Оссерваторе Романо" повідомляє, що рада центрального безбожничого руху у Москві рішила висасиґнувати 200 тисяч золотих рублів на конґрес атеїстів. Такий конґрес скличуть до Праги, Брюселі або Люксембурга.

— 36 міліонів газових масок. На нараді представників місцевої влади з міністром внутрішніх справ Гором у справі протилетунської оборони рішено, що 70 відстків видатків покриватиме держава, 30 відсотків місцева влада. На цій нараді мін. Гор заявив, що Англія має тепер на випадок газового нападу 36 міліонів газових масок.

— Злочин з перед 15 літ. Чеська прикордонна сторожа знайшла недавно в кущах на терені місцевости Брустури, два кільометри від Чорногори, два людські кістяки, мужчини та жінки. При кістяку мужчини знайшли на ногах шнуровані черевики зі штильпами, мисливську рушницю, револьвер, сталевий годинник, перстень, портмонетку з 3 срібними коронами, а на грудях був привязаний мішочок із золоченим написом „Клешовіц Дюрдяй, фабрикант, Кольошвар". При кістяку жінки лежав золотий ланцюшковий нашийник із скляним медальйоном, в якому був космик волосся, а врешті золотий перстень з камінчиками і брилянтиком. На думку лікарів, кістяки лежали в гущавнику коло 25 літ, а їхній вік означено на 15 літ. За останніми вістками кістяки були закопані в землі і знайдено їх на основі сповіди жінки одного чеського сторожа. Перед смертю вона зізнала, що її чоловік убив тому 15 літ коло Брустур багату фабрикантку з Рахова разом з лісничим, що переводив її крізь границю до Галичини. Справою занялася чеська поліція.

— Ріжні вістки. В Льондоні кинулася із 7-ого поверху готелю Савой 33-літня графиня де Кардіян і погибла на місці. — Біля Госав у Горішній Австрії наслідком хмаролому заломався міст під особовим автом, причому 4 особи втопилися. — У Страґарі під Краґуєвичом вилетів у повітря маґазин пороху. Людських жертв не було. — На дорозі до Абвіль у Франції зударилися два автобуси, що везли анґлійських туристів і дитячу проґульку. 6 осіб згинуло, а 30 є ранених. — У Триєсті спустили на води новий італійський кружляк „Вітторіо Венето" містоти 35.000 тон.

Дописи.

КОЛОМИЯ.

Кооперативна нарада ОСК. у Коломиї відбулася 18. п. м. під проводом дир. Яхна. Метою наради було вирішення деяких справ, невирішених на заг. зборах ОСК. Одною з них була справа доповнення уділів до ОСК. Реферував дир. Берлад. З уваги на те, що ОСК. закінчив свою санацію та розпочав правильно і доцільно працювати, поширюючи свої аґенди у напрямі збуту сільсько-господарських артикулів, а ця праця вимагає нових грошевих вкладів, дирекція звернулася до кооператив-членів ОСК з пропозицією прийти ОСК з відповідною допомогою до дальшої розбудови варстатів праці. Прочитано кілька цифер з піврічного біллянсу, з якого виявилося, що ОСК веде свою господарку як слід, бо виказує за півріч поважну надвишку. Збут збіжжя зорганізовано дуже добре, бо ОСК заняв майже четверте місце. Організація збуту ще не закінчена; його треба поширити на інші господарські артикули, як живину, дріб і т. д. Виконання цього пляну вимагає фондів. У звязку з цим поставила дирекція пропозицію, щоб анкета зобовязала членів ОСК вплачувати на ту ціль у формі уділів 2 проц. від закупна товарів. — Вивязалася оживлена дискусія, в якій забирали голос представники кооператив. Більшість погодилася з внеском дирекції засадничо. Тільки деякі побоювались, що в той спосіб кооперативи переллють увесь капітал до ОСК, а самі залишаться без грошей. Ці побоювання розвіяв дир. Берлад доказуючи, що ОСК і далі сповнятиме свій обовязок совісно і вважатиме, щоб кооперативи в повіті не тратили дотеперішньої рівноваги, вели свої аґенди правильно та всі разом і спільно поширювались і поглиблювались. ОСК заздалегідь зверне увагу на те, щоб вплата тих 2 проц. не була для слабших кооператив за великим тягарем і не допустить до небезпеки. Зміна цього рішення на випадок потреби лежатиме в компетенції такої самої анкети або зборів, як ця. — Пропозицію принято майже одноголосно. Опісля відбулася роздача відзнак РСУК-а (дуже гарно виконана Ковжуном), оправлених у скло, зразковим кооперативам: в Матіївцях, Жукотині, Перерові, Слободі Рунгурській, Якубівці, Сопові, Коршові, кооп. банкові „Покутський Союз" в Коломиї і райфайзенкам у Печеніжині та в Черемхові. З уваги на спізнену пору наради закінчено, відкладаючи інші точки до найближчої анкети.

Проща до Гошева відбулася заходом т-ва „Скала" в днях 3—4. п. м. Зібралася горстка місцевої інтеліґенції, трохи міщан, найбільше селян з кількох сіл Коломийщини і в суботу рано в 6 год. виїхали окремим поїздом до Болехова. Організацію поїздки занялися о. Квєіль, сотрудник коломийської парохії, формальний провідник прощі та голова „Скали" п. Мацкевич. Крім того взяли участь оо. Бахталовський зі Стопчатова, Ґоянюк з Залуча н. Пр. та Дувіґевич з Корнича. Бадьорий настрій прочан попсував за Коломиєю озброєний залізничник, який вважав своїм обовязком вмішуватися у приватні справи прочанської адміністрації (добровільні датки за відзнаки), але на найближчому постою стаційний урядник увільнив поїзд від назабного опікуна. В Болехові уформувався чвірками похід із прапором УМХ на переді і пішов, співаючи релігійні пісні, на гошівську Ясну Гору. Перед церквою привитав прочан щирим словом о. Ігумен монастиря, опісля ввійшли всі до церкви і поклонилися чудотворній іконі Богоматери. Хвилина відкриття образу, обведеного ясним світлом електричних лямпок неначе горючим вінцем, глибоко вразила вірних і неодні очі залилися слізми від небуденного схвилювання. Після обідньої перерви відбулася загальна сповідь, опісля вірні брали участь у відправах з приводу свята Евхаристії, що припадало на другий день 4. п. м. В неділю після співаної Служби Божої прочан з Гніздичева-Кохавини (від год. 7.) відбулася торжественна Евхаристійна Служба Божа, підчас якої співав коломийський міщанський хор під проводом свого дириґента Дм. Николишина. По Службі Божій відійшли гніздичівські прочани, а по обідній перерві поклонилися і наші прочани на прощання чудотворній іконі Богоматери та попрощані і поблагословлені о. ігуменом відійшли з різнородними памятками до Болехова з піснею на устах та незабутніми споминами в душі з двох прекрасних днів, проведених на Ясній Гошівській Горі. Звідтіля від'їхали своїм поїздом назад до Коломиї.

Тисячі вмірають від пиття, заки один помре від спраги.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Самостійність українського фізичного виховання.

Містимо цю статтю, як дискусійну. — **Ред.**

Недавно ще панувало всевладно тільки одно поняття: **„спорт"**. У ньому містилося все, що відноситься до фізичного розвою людини. Для тих, що вправляли, це був **тільки** спорт, і для тих, що дивилися на зовнішній вияв — на змагання, був це теж тільки спорт, тільки видовище.

Щось тут не було в порядку, чогось бракувало. Відчули це спортовці, відчули теж, хоч значно пізніше і менше, глядачі та прихильники спорту. Перші питання, що впали: „чи має спорт якусь вартість, пощо його, до чого він веде?" — були зворотною точкою для спорту. Бо за питаннями — мусіла прийти відповідь. Але важніше, що відповідь попередила застанова, розважування й міркування. І висновок був тільки один, що спортові бракує **змісту**, що спорт як самоціль не має рації істнування.

На зміст зложилося поширення поняття „спорт". Не тільки тіло, але й дух — ось перше гасло зміни. Сильні мязи — добре; алеж сила та зручність — це ще не все, що даваліоб одиниці повну вартість. Мусить бути гармонія між духом і тілом, а щоб вона була — то треба рівнорядно трактувати оба чинники, щоб вони себе взаїмно доповнювали, а не шкодили один одному.

Отже-ж спорт має дати одиниці сильні тілом і духом.

Але це ще не все. Одиниця, сильна духом і тілом і більш нічого — зновуж за мало. Та тут завдання спорту кінчається.

Приходить ширше поняття: **фізичного виховання.** Воно має з одиниці, сильної тілом і духом, виховати одиницю корисну для держави, корисну для нації. Фізичне виховання має дати **повного громадянина**, приспособити його для дальших завдань і цілей, віддати його в потребі на службу державі, на службу нації.

Цей процес переформування понять, що відбувався майже на наших очах в усіх державах, а декуди ще й далі йде, потягнув за собою **і засадничі зміни в організації фізичного виховання**, в тім і спорту. Коли вийти із таких заложень про завдання фіз. виховання, вийшла в консеквенції конечна **централізація** організацій спортових і фізичного виховання, бо виконати вповні такі завдання може фіз. виховання тільки тоді, коли воно буде **під кожним оглядом**, отже організаційно й ідеольогічно, **одноціле.**

Це зрештою речі відомі із преси, вони прості і самозрозумілі. І в нас нераз вже порушувані.

Та тут цікаво, як цей процес зазначився в нашому житті. Признаючи все таким простим і зрозумілим в інших, не доглянули ми, а то просто й злегковажили цю преважну справу **у нас.**

Нема сумніву, що у нас фізичне виховання теж істнує. Воно, що правда, все ще в пливкому стані, все ще самочинне та — що найважніше — в хаосі. Бо бракує йому найважнішого: **одноцілости й однородности.**

Що організація — те монополь на правильність розуміння фіз. виховання. І тому істнує у нас кілька відтинків фізичного виховання і теж фізичного виховання.

Такий стан, саме в теперішньому часі, дуже небезпечний. Бо коли в цілому світі йде консолідація фізичного виховання, то й ми не можемо спізнюватися, а мусимо достосуватись до вимог часу і — найважніше — **вчас.**

Перша вимога тут — усунути всякі розходження ідеольогічні, бо для українського фізичного виховання завдання й напрямні **мусять бути одні.** А дальше — крайня пора скінчити з розходженнями, так сказати б, формальними. Всякі „льокальні" спірні справи, компетенційні спори — це все тільки короткозорість, що в імя одноцілости українського фізичного виховання повинні зникнути без сліду.

Доки ці справи не будуть упорядковані, доки не зрозуміють ваги справи ті, що досі оперують аргументами про неможливість самостійного розвою українського фізичного виховання, доти властиво не маємо права претендувати до такої шумної назви, як: українське фізичне виховання.

Це був би знак, що у нас **процес переформлення поняття фізичного виховання ще не скінчений**, що він тріває дальше.

Одначе якби не було, то це справа внутрішня нашого життя. І скорше чи пізніше ми дійдемо до **одноцілости** українського фіз. виховання, бо до цього нас змусить просто само життя, змусить сила ідеї, якій ніхто не буде всилі протиставитись на довшу **мету.**

Але враз з тим, виходячи із таких засновків фізичного виховання, із таких його цілей і завдань, доходимо до висновку, що українське фізичне виховання мусить бути **самостійне.**

Тільки **ми самі й ніхто інший** може ним кермувати, бо лиш ми можемо **рішати,** якого фізичного виховання нам потрібно і лиш ми зможемо його пристосувати до наших обставин та вимог. Під теперішню пору розвій фіз. виховання набрав уже такого насилення й такого розгону, що ніщо не всилі його спинити. Це вже стихійна сила і враз із цим і життева вимога української нації. Всяке протиставлення її, всяке спинювання її гону й обмежування, які вони не булиб, мусять викликати **против. Рішуче та зорганізовано** мусимо цьому протиставитись, бо йде про **оборону важної позиції українського життя.** Справа українського фізичного виховання — це вже не справа гурту людей, це **загально-національна** справа, що вимагає поважного трактування.

(ДБ).

Спортові висліди.

ЛЬВІВ. **ТУЙ-ТУР — СІЧ (ДОБРЯНИ) 4:1 (0:1).**

Товариські змагання цих двох чолових дружин У. С. С., що відбулися на грищі Сокола-Батька випали зовсім удачно. І Буй-Тур і Січ показали гарну й чисту гру, при тому незвичайно амбітну й завзяту. Особливе гостре темпо першої половини та кількаанцяти кінцевих хвилин другої половини, виявило, що фізична кондиція обох дружин дуже добра, та що обі дружини можуть виказатися доволі добрим стартом і дуже добрим бігом.

Коли йде про характеристику обох дружин, то більше подобалася Січ. Усі поставні, фізично вироблені грачі з незвичайною амбіцією та запалом. Вислід рішуче кривдить Січ, бо зваживши, що ця дружина вела ще в 15 хвилині другої половини 1:0 і заломалась щойно по вирівняльних воротах, і що мала майже цілу першу половину рішучу перевагу, заслуговує вона бодай на нерішений вислід. Одначе зваживши те, що в копаним мячі рішає гра ведена цілих 90 хвилин, то годі відмовити Буй-Турові заслуженої перемоги, хоч у рішуче за високім відношенні.

До цих змагань виступили дружини в таких складах:

Січ: Васлів, Рапяк, Яців — Бувяк, Мацелко, Мазяк — Богдан, Дикий, Данилків, Кушнівський, Дубик.

Туй-Тур: Юрчик II, Олексевич I, Костяченко — Миколишин I, Кульчицький, Миколишин II — Олексевич II, Юрчик I, Калимон, Кульчицький II, Коропь.

Перші хвилини приносять гострі наступи Січі, яка накидає шалене темпо. Темпо, якого ніхто по сільській (хоч і підміській) дружині не сподівався. Буй-Тур не може спершу освоїтися із цим темпом і вже в 4 хв. тратить ворота. Притомним стрільцем був Данилків. Буй-Тур отрясається з переваги, й починає натискати, намагаючись за всяку ціну вирівняти. Одначе переїхати тверду і неуступчиву оборону Січи не легко було. Згодом гра вирівнюється, одначе темпо не слабне ні на хвилину. Обі дружини переводять швидкі акції, одначе небезпечніша є Січ. Її напад не придержує мяча ні на мент. Грач подає грачеві з повітря. Дриблінга майже не видно на грищі. Правий крайник понисується швидкими бігами. Під воротами Буй-Туру витворюються раз-у-раз небезпечні ситуації, та напад Січі, який грав д. добре в полі, зовсім легко підїздив, іноді направду гарними комбінаційними потягненнями, під ворота Буй-Тура, в підворітних ситуаціях виказав повну стрілову нерішучість. Якщо напад Січи був би використав бодай 50 відс. усіх підворітних нагод, тоді був би виграв у високім відношенні. Одначе про швидкий, рішучий стріл з місця, без „застановування" не було мови. Інша річ, що оборона, а зокрема воротар Юрчик II були важкою перешкодою до ворітних лаврів.

У другій половині сильні наступи Буй-Туру, якому теж по важких зусиллях вдалося вирівняти. Щасливим стрільцем був Калимон. Другі ворота добув із преганого далекого стрілу Юрчик II, треті (з вини судді) Коропь, четверті Калимон.

Причина програної Січи криється не тільки у стріловій недиспозиції нападу, але ще в поганій тактиці дефензивної гри другої половини. Січ при стані 1:0, непотрібно стягнула 2 напасників до помочі, залишивши трьох грачів у нападі. Це дало змогу Буй-Турові сильно натискати, вирівняти і виграти. З обох дружин треба відмітити воротарів і оборонців. В Січі добрий правий крайник (тільки забув про центри!) і знаменитий правий помічник. В Буй-Турі заслуговують на увагу Юрчик I і лівий крайник.

Судлював добре в першій половині п. Сохацький, який у другій стратив до деякої міри орієнтацію і видавав мильні рішення. Видців до 300.

ЧОРНОМОРЦІ — ЮНАК (РЕМЕНІВ) 3:0 (1:0).

Чорноморці тільки тінь давньої доброї дружини, одначе молоді грачі, що прийшли на місце „зірок" дають якнайкращі надії. Приємно розчарувала в цієї дружини приємна гра помочі й нападу. Найгірша болячка: гідна подиву стрілова недиспозиція.

Ременівці — типова сільська сира дружина з дуже примітивною технікою, величезною амбіцією та охотою до гри, без ніякої тактики. Всі змагуни, зокрема напад вірили в припадок, а коли він не приходив, ясно, що мусіли програти з кращим противником. На окрему згадку заслуговує наймолодший юнак Юнака воротар-босий (мале „б") на прізвище Перепелиця, який не вмів ловити, не мав найменшої техніки хопів, не знає де і як до мяча уставлятися, до кожного мяча уладжував „робінсонади" і „паради" фиркаючи, на превелике вдоволення видців, при тім у повітрі ногами, але мав зате просто неймовірну інтуїцію. Ця його інтуїція врятувала ременівців перед двоцифровою програною.

Обі дружини грали в таких складах:

Юнак: Перепелиця, Карамаи, Панчишин — Бень, Гук, Ковалишин III — Царик, Малицький, Ковалишин II, Ковалишин I, Карамаи II. Чорноморці: Нагірний, Костюк, Істеревич — Цимбала, Согор, Попадин — Лужняк, Кутний, Сігерич, Лунь, Істеревич II

Суддював добре п. Скиба

ЗА ВХІД ДО ДЕРЖ. ЛІҐИ.

ЛЮБЛИН. **Унія — Ресовія 4:1 (0:1).** Ресовію скривдив суддя Моняк із Люблина, який назначав 2 карні до Ресовії і не признав теж Ресовії правильно добутих воріт.

КРАКІВ. **Бриґада (Ченстохова) — Подґуже 2:1 (1:0).**

ЛОДЗЬ. **Уніон-Турінг — Ґриф (Торунь) 6:2 (4:1).**

БЕРЕСТЬ. **Сьміґли — Рух 2:1 (0:0).** Сьміґли вже здобув остаточно першенство своєї групи.

ЛУЦЬК. **Стшелец — Ревера 3:1 (1:1).**

ВАРШАВА. **Польонія — ГЦ. П (Познань) 1:1 (1:0).**

ЗА ВХІД ДО Б-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. **Льот — ПАСТ 3:1 (2:1).** До львівської Б-кл. входить Льот.

СЯНІК. **Сяночанка — СКС Любачів 6:1 (4:0).**

ТОВАРИСЬКІ ЗМАҐАННЯ.

ЖОВКВА. **Стріла — УСК (Львів) 6:4 (4:2).** Товариські змагання дали перемогу жовківській дружині, яка грала д. амбітно.

СТРИЯ. **Погонь — тім: Скала-ТУР 7:1 (1:1).** Ворота для складаної дружини здобув Заплатинський з карного.

МИСТЕЦТВА ЮНІОРІВ У СКОЛІМ.

Погонь — Чорні 6:1

Погонь — Лехія 4:0

Погонь здобула мистецтво юніорів. Друге місце заняли Чорні, третє Польонія, четверте Лехія, пяте й останнє Огнисько.

МІТРОПА

БУДАПЕШТ. **Ференцварош — Австрія 6:1.** Сензація першої марки! Австрія, що виграла минулої неділі 4:1, була вже певна своєї участи в фіналі, бо ніхто не надіявся, щоб мадярам вдалося набити таку футбольну „славу" і постійного фіналіста Мітропи Австрію. На превелике диво мадяри виграли 6:1 і закваліфікувалися до фіналу. Таким чином Мітропа врятована, бо до фіналу ввійшла неавстрійська дружина і муссоліні не потребуватиме заборонювати Лаціо грати. Імовірно цьогорічним переможцем Мітропи буде Лаціо

СИТКІВКА.

Польща — Італія 5:1. Ситківкові змагання за чашу Середущої Европи виграла Польща: Вітман — Квінтаваліє 2:6, 7:5, 13:11, 6:1; Гебда — Пальм'єрі 6:1, 4:6; 7:5; 6:3; Тлочинський — Канапеле 2:6, 6:4, 6:1, 6:2. Романові — спихала 6:2, 6:3, 2:6, 6:2. Дебль: Спихала-Варфінський — Пальм'єрі-Романові 0:6, 3:6, 6:3, 6:3, 10:8. — Гебда-Тлочинський — Квінтаваліє-Боссі 8:6, 7:5, 5:7, 11:9.

ТУР ДЕ ФРАНС.

Цьогорічний наколесницький біг довкола Франції закінчився малим скандаликом: Бельгія відкликала свою дружину, яка була кандидатом на переможця з причини різних перешкод, що їх ця дружина мала.

Загальна дружинова клясифікація така: Франція час 418:36:28; 2) Італія; 3) Німеччина, 4) Швайцарія, 5) Еспанія, 6) Люксембурґ. Індивідуальна клясифікація така: 1) Лапебіє (Фр.) 138:58:3; 2) Віцині (Італія); 3) Амберг (Швайц.), 4) Камузо (Італ.).

Нові книжки й журнали.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ Gminy król. stoł. m Lwowa. Lwów, dnia 15. lipca 1937 r. Nr. 14. W części urzędowej: Zarządzenie Prezydenta miasta o przydzieleniu agend Funduszu Emerytalnego Funkcjonariuszów M. Z. Z. Zarządzenie Prezydenta miasta o zmianach w postępowaniu ekzekucyjnym. Zarządzenie Prezydenta miasta o przystąpieniu do prac nad budżetem na rok 1938/39. W części nieurzędowej: Protokoły z posiedzeń Magistratu z dnia 15. i 16. czerwca oraz 1. lipca 1937 r. Sprawozdania z posiedzeń Komisji Rady Miejskiej. Sprawozdanie Miejskiego Zakładu badania żywności i przedmiotów za miesiąc czerwiec 1937 r. Komunikat Zakładów Wodociągowych m. Lwowa o zużyciu wody z centralnego wodociągu. Ogłoszenie konkursu na posady 3-ch inżynierów-mierniczych w Wydziale Technicznym Zarządu Miejskiego. Ogłoszenie przetargu na dostawę sprzętów dla szkół powszechnych

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

ВОРОХТА:

27. VII. Княжна чардаша.
28. VII. Шалапут.
29. VII. Ой не ходи Грицю.
30. VII. ?
31. VII. Довбуш.

З Ворохти їде театр до Жабя. Театр ім. І. Тобілевича принняв до постановки одну з конкурсових пєс п. з.: „Орленя“. Ця пєса змальовує життя Гетьмана України Пилипа і його сина Григора Орлика на еміґрації у Франції.

Український Молодий Театр „Заграва“ під арт. пров. В. Блавацького:

БУЧАЧ:

27. VII. Камо грядеши — І. частина.
28. VII. Камо грядеши — ІІ. частина.

З Бучача театр їде до Чорткова, Товстого і Заліщик.

КІНА.

АПОЛЬО: „Тітка Карла“.
АТЛЯНТІК: „Справа Аштон“ („Забуті обличча“).
ВАНДА: „Не відходи від мене“, „Виправа на Монго“.
ҐРАЖИНА: „Чоловіки до вибору“, „Ванесса“.
ЕВРОПА: „Двоє з товпи“, „Любе дівча“.
КАСІНО: „Ніч в опері“, „Руки завидали“.
КОПЕРНИК: „Мельодія закоханих сердець“.
МАРУСЕНЬКА: нечинна.
МЕТРО: „Дай мені твоє серце“, „Чоловік, що розбив банк у Монте Карльо“.
МІРАЖ: „Армія Еви“.
МУЗА: „Детектив Олень Ґарфільд“, „Королівство за поцілуй“.
ПАЛЯС: „12-тимісячний дітвак“.
ПАКС: нечинний.
ПАН: нечинне.
РАЙ: „Болек і Льолек“ з Димшою.
СВІТ: „Останній могіканин“ і ревія.
СТИЛЕВЕ: „Роман у Будапешті“ і ревія „Що чувати?“
ТОН: „Вождь червоношкірих“.
УТІХА: „Забутий чоловік“ і ревія.
ХИМЕРА: „Американська авантура“.

ФОТОПЛЯСТІКОН
(пл. Марійська 5)
„Бельгія“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 27. липня 1937.

БЕРЛІН 14.15, 15.00, 18.00, 20.10 Розр. музика, 19.20 Улюблені мельодії, 21.00 Поезії і музика; БІЛҐОРОД 18.00 Радіо-орх., 18.45 Скрипк. речіталь, 20.00, 21.00 Симфон. концерт, 22.15 Співоч. речіталь, 22.45 Танкова музика; БУДАПЕШТ 17.00 Джез-музика, 18.25 Сальон. музика, 21.40 22.00 Твори Довання, 23.00 Циган. музика, ВІДЕНЬ 16.05 Орх., 17.25 Солісти, 17.50 18.00 Форт- речіталь, 22.20, 23.00 Розр. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Фантазія на органах, 16.00 Попол. музика, 18.00 Форт. речіт., 18.40 Шаляпін співає, 19.00 Муз. авдиція, 20.10, 21.00 Танк. музика, 22.30 Нічна музика; КОШИЦІ 18.00 Для Закарпаття; МІЛЯНО 17.15 Віольонч. речіталь, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Циганерія“ оп. Пуччінія; МІНХЕН 16.15 Вес. муз. авдиція, 17.15, 18.00, 19.00 Розр. музика; ПРАГА 18.15 „Касанова“ муз.; 20.55, 21.00 Фільгарм. орх.; РАДІО ПАРІ 16.00 Концерт америк. консерват.; РИМ 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 22.15 Віольонч. речіталь, 23.00 Танк. музика.

Середа, 28. липня 1937.

БЕРЛІН 14.15, 15.00, 18.00 Розр. музика, 17.00 Камер. музика; 20.10, 21.00 Нар. музика; БІЛҐОРОД 18.20 Пісні, 20.00 Російський хор; БУДАПЕШТ 14.20 Сальон. музика; 20.00, 21.00, 19.00 „Алексайдра“ оп. Ширмаї; 21.50, 22.00 Циган. музика, 22.35 Форт. речіт., 23.20 Танк. музика; ВІДЕНЬ 16.05 Пісні, 17.15 Сучасна австрійська музика, 19.25, 20.00 Концерт орх., 21.10 Легка чеська музика з кварт. дударів, 21.55 Литов. пісні, 22.20, 23.00 Легка і танк. музика; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Розр. музика, 18.00 Муз. комедія, 19.00 Вес. муз. авдиція, 20.10, 21.00 Оперет. мельодії, 23.00 Танк. музика; МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симфон. концерт, 22.15 Хор, 23.30 Танк. музика; МІНХЕН 16.15, 17.15, 18.00 Вес. концерт солістів, 19.00, 20.00 Вес. муз. вечір, 21.10 Романт. суіта, 22.40, 23.00 Нічний концерт; ПРАГА 14.00 Опер. арії, 20.05 Нар. пісні, 20.25, 21.00 „Зачарована ріка“ слухов. з муз.; РАДІО ПАРІ 15.45, 19.00, 19.45 Співч. реч., 17.00 Орх., 19.15 Вокаль. дуети, 20.30, 21.00, 22.00 Концерт композиторів; РИМ 17.15 Камер. концерт, 18.15, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Кольбрі“ кпер. Монтанарія, 23.30 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 27. липня 1937.

6.15 Ран. пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з пл., 7.00 Ран. денник, 7.10 Музика з пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Цісар. вальс — пл., 12.25 Вел. марші з пл., 13.55 Легка музика з пл., 14.55 Львів. біржа, 15.00 З різн. сторін — пл., 15.40 Львів. біж. вістки, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Географ. загадка для старших дітей, 16.20 Смичк. квартет, 16.50 „Страшний бір“ фейл., 17.05 „Із світа оперетов“ орх., 17.50 Актуальна туристична гутірка, 18.00 Фінанс.-господ. актуальн., 18.10 Легка музика з пл., 18.25 Літературні хвилини, 18.40 Завтр. програма, 18.45 Льов. спорт. вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Кава з кожушком“ скеч, 19.15 Спів. речіт., 19.50 Спорт. вістки, 20.00 Розр. концерт, в перерві 20.45 Веч. денник і хлібор. вістки, 21.45 Говорена повість: „Вакації“, 22.00 Славні вальси з пл., 22.50 Останні вістки веч. денника, огляд преси і метеор. комунікат, 23.00 Концерт бажань, 23.30 Танк. музика з данснґу, 24.00 Концерт орх.

Середа, 28. липня 1937.

6.15 Ран. пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Муз. з плит, 7.00 Ран. денник, 7.10 Музика з плит, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Поль. скрипаки — пл., 12.25 Сальон. орх. з Лодзі, 13.55 Розр. музика з пл., 14.45 „Про недобру дочку“ — оповід., 14.55 Львів. біржа; 15.00 Плити; 15.40 Львівські біж. вістки; 15.45 Господ. вістки; 16.00 З моєї робітні — нарис; 16.15 Радіове тріо; 16.45 Спогади із Щипюрної, відчит, 17.00 Концерт солістів; 17.50 „Будую власну хату“ — гутірка; 18.00 Хвилина бюра студій; 18,10 Плити — франц. пісенька, 18.40 Завтр. програма, 18.45 Льокаль. спорт. вістки; 18.50 Актуальна гутірка; 19.00 Розр. концерт, в перерві: Кутик гумору; 19.50 Спорт. вістки, 20.00 Муз. слов. авдиція — літня казка; 20.45 Веч. денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Конц. Шопена; 21.45 Говорена повість „Вакації“.. 22.00 Танк. музика, 22.50 Остан. вістки веч. денника, огляд преси і метеор. комунікат, 23.00 Танк. музика з пл., 24.00 Концерт орх

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, 26. липня.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	2·75 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	2·80 зол.
молоко	15—16 сот
яйця	3·00—3·10 зол.

Тенденція на масло вичікуюча, на молоко вдержана, на яйця знижкова.

РІЖНІ

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 130.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.